

πάρκο χορού στην Καλαμάτα

Επιβλέποντες καθηγητές: Κοτιώνης Ζήσης | Παναγιώρης Κωστής | Φοιτήτρια: Καλλικούνη Μαρία

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΙΟΥΛΙΟΣ 2012

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ: ΚΟΤΙΩΝΗΣ ΖΗΣΗΣ, ΠΑΝΗΓΥΡΗΣ ΚΩΣΤΗΣ

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ: ΚΑΛΛΙΚΟΥΝΗ ΜΑΡΙΑ

ΘΕΜΑ: «ΠΑΡΚΟ ΧΟΡΟΥ ΣΤΗΝ ΚΑΛΑΜΑΤΑ»

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Με αφορμή τον χαρακτηρισμό της πόλης της Καλαμάτας ως «πόλη του χορού» η παρούσα διπλωματική εργασία στοχεύει στην υποστήριξη και ολοκλήρωση των υπαρχόντων δομών που σχετίζονται με την τέχνη του χορού στην Καλαμάτα, το μέγαρο χορού και το αμφιθέατρο του κάστρου. Δημιουργείται ένας άξονας που ενοποιεί τους υφιστάμενους τόπους διεξαγωγής χορευτικών συμβάντων, καταλήγοντας στο οικόπεδο που έχει επιλεγθεί για την μελέτη, ώστε να μετατραπεί σε πάρκο χορού.

Το πάρκο χορού περιλαμβάνει επαγγελματική σχολή χορού, εστία φιλοξενίας των σπουδαστών και χορευτών που λαμβάνουν μέρος σε παραστάσεις (διεθνές φεστιβάλ χορού κ.λ.π) , βιβλιοθήκη καθώς και κέντρο φυσιοθεραπείας ανοιχτό σε όλη την πόλη. Η βασική ιδέα στηρίζεται στην ανάγκη χρήσης συγκεκριμένων χώρων όλο το εικοσιτετράωρο από τους κατοίκους του πάρκου, τους χορευτές, όταν όλοι οι υπόλοιποι χώροι παύουν να λειτουργούν. Πρόκειται για χώρους-κόμβους με πρόσβαση από τις εστίες, αποτελώντας παράλληλα τους ενδιάμεσους χώρους μετάβασης από το ένα μέρος στο άλλο. Αυτοί οι κόμβοι είναι η μία αίθουσα χορού, ανεξάρτητη από αυτές της διδασκαλίας, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί ανά πάσα στιγμή, μία εσωτερική πισίνα και η βιβλιοθήκη. Το κεντρικό θέμα του πάρκου, οι αίθουσες διδασκαλίας δηλαδή καθώς αποτελούν προϋπόθεση δημιουργίας των υπολοίπων, είναι κατακόρυφα κατανεμημένες σχηματίζοντας έναν γυάλινο όγκο-οθόνη ορατό και εκτός του πάρκου.

Τέλος, το ίδιο το σώμα των χορευτών, η κίνηση το καθημερινό τους πρόγραμμα και οι ανάγκες τους ήταν τα ερεθίσματα που επηρέασαν τον συνολικό σχεδιασμό.

Diploma thesis , July 2012

Supervisors/ Kotionis Zisis, Paniyiris Kostis

Student/ Kallikouni Maria

Title/ "Dance park in the city of Kalamata"

SUMMARY

Motivated by the characterization of Kalamata as "the city of dance", the specific project aims to support and fulfill the existing infrastructure concerning the art of dance, such as the Dance Hall and the Amphitheatre of Kalamata's Castle. An axis connecting the sites where dance performances take place is created, ending in the selected plot so as to transform it to a dance park.

The dance park consists of a professional dance school, housing addressed to dance students and professional dancers taking part in performances (kalamata dance festival e.t.c), a library and a physiotherapy center. The concept roots in the necessity to use particular areas by the park's residents, the dancers, all day long when all the other functions work no more, and are no more open to public use. It is about "junction-spaces", creating simultaneously the transition between spaces and being accessed through student residences. These junctions composed of a ballroom (independent from those who are used during the day for teaching), an internal swimming pool and the library. The basic theme of the park is the process of teaching, as is the prerequisite for the production of the other functions too. The ballrooms where courses are conducted are vertically divided formatting a glass volume, visible from outside of the park boundaries.

To sum up, the body itself, the motion, the daily program of dance students and their needs where stimulations impacting on the entire way to design.

"i wanted to find a way to reveal the inner landscape-to chart a graph of the heart" Martha Graham

1 Η περιοχή επέμβασης
7

2 "Η πόλη του χορού"
10

3 Επιλογή τόπου
14

4 Απαρχή του σχεδιασμού
16

5 Πρόγραμμα και χρήστες
18

6 Σωματικά ενεργήματα |
"Πέρασμα από καταστάσεις σε εγκαταστάσεις"
20

7 Ανάλυση κτιριολογικού προγράμματος
24

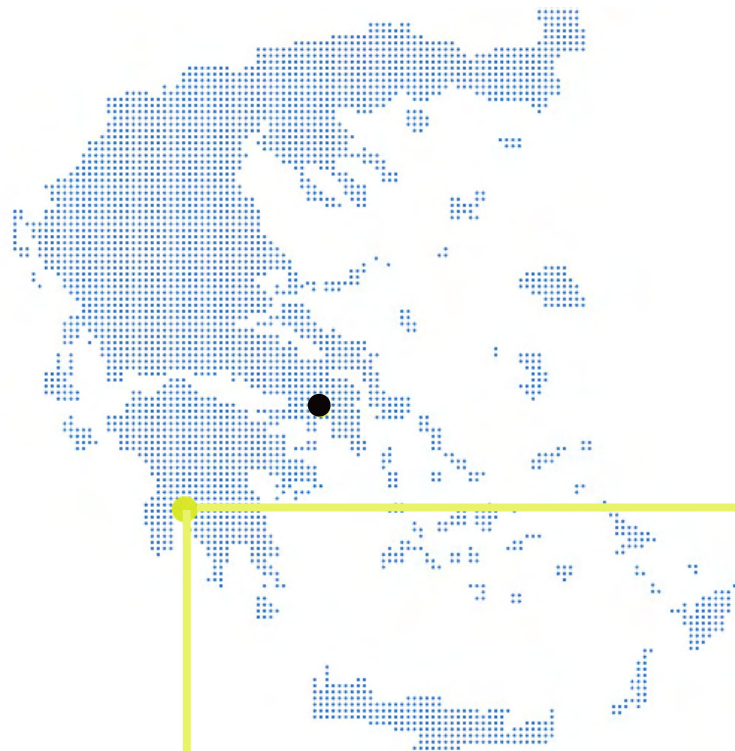
8 Μέθοδος σχεδιασμού | Βασική ιδέα
28

9 Μηχανισμοί δημιουργίας χώρων |
Περιγραφή συστήματος σχέσεων κτιρίου-κίνησης-πάρκου
32

10 Περιήγηση στο πάρκο | Βασικές κινήσεις
38

11 Αρχιτεκτονικά σχέδια
42

12 Βιβλιογραφία
62

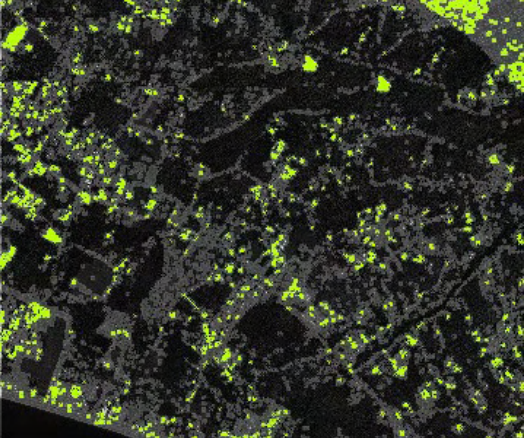
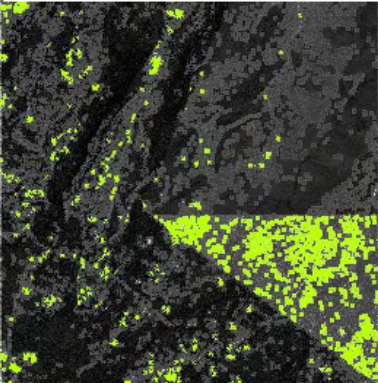
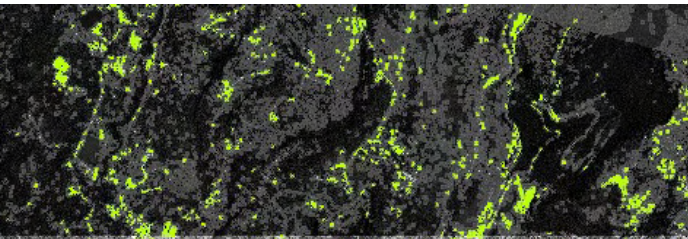
Η περιοχή επέμβασης

37° 1' 51.96" N 22° 6' 19.08" E

σύντομη παρουσίαση

Η **Καλαμάτα** είναι πόλη της νοτιοδυτικής Πελοποννήσου, πρωτεύουσα του Νομού Μεσσηνίας και λιμάνι της νότιας Ηπειρωτικής Ελλάδας. Ο πληθυσμός της, σύμφωνα με την απογραφή του 2011, ανέρχεται στους 70,130 κατοίκους κατατάσσοντάς τη στη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Πελοποννήσου μετά την Πάτρα. Η πόλη είναι κτισμένη στους πρόποδες του όρους Καλάθι (παρυφή του Ταυγέτου), στην καρδιά του Μεσσηνιακού κόλπου και το κλίμα της χαρακτηρίζεται από ήπιους χειμώνες και ζεστά καλοκαίρια. Αποτελεί σημαντικό αστικό, οικονομικό και εμπορικό κέντρο της ευρύτερης περιοχής, ενώ παράλληλα παρουσιάζει πλούσια δραστηριότητα στους τομείς του αθλητισμού και πολιτισμού με σημαντικότερα γεγονότα τους διεθνείς αγώνες ρυθμικής γυμναστικής που πραγματοποιούνται εδώ και είκοσι χρόνια και το διεθνές φεστιβάλ χορού, τα τελευταία δεκαοκτώ χρόνια. Διαθέτει πολιτιστικούς φορείς με έντονη δράση καθ'όλη τη διάρκεια του έτους και στεγάζει τμήματα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και Τ.Ε.Ι. Με την παράδοση στην κυκλοφορία του νέου δρόμου Αθήνας-Καλαμάτας η μεταξύ τους απόσταση υπολογίζεται στις δύο ώρες, ενώ τέλος, πτήσεις προς Αθήνα, Θεσσαλονίκη αλλά και πόλεις στο εξωτερικό πραγματοποιούνται από το πολιτικό αεροδρόμιο "Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος", 7 χλμ έξω από την πόλη.

“Η πόλη του χορού”

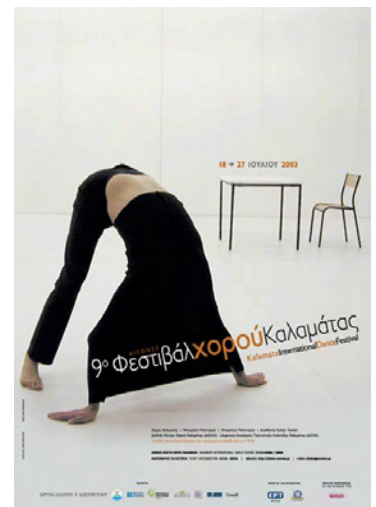
Το Διεθνές Φεστιβάλ Χορού Καλαμάτας αποτελεί κορυφαία δραστηριότητα του Διεθνούς Κέντρου Χορού της πόλης. Ιδρύθηκε την άνοιξη του 1995 με αντικείμενο την προώθηση της χορευτικής τέχνης και με άξονες την έρευνα, την εκπαίδευση, την καλλιτεχνική δράση και παραγωγή. Ονόματα πολύ σημαντικών δημιουργών, που γράφουν την ίδια την ιστορία του σύγχρονου χορού, εμφανίσθηκαν για πρώτη φορά στην Ελλάδα, ενώ ταυτόχρονα φρόντισε για την προβολή και ενίσχυση της ελληνικής δημιουργίας είτε μέσα από την ανάθεση χορογραφικού έργου σε ταλαντούχους δημιουργούς, είτε μέσα από την στήριξη της πειραματικής διάθεσης νέων ομάδων. Αναπόσπαστο μέρος του Φεστιβάλ αποτελούν τα εκπαιδευτικά σεμινάρια χορού και οι διαλέξεις που απευθύνονται σε σπουδαστές και επαγγελματίες του χώρου, ενώ στις παράλληλες δραστηριότητες του Φεστιβάλ συμπεριλαμβάνονται οι εκδόσεις και οι παραγωγές video dance. Η πολυμορφία τάσεων που διαπερνά τον σύγχρονο χορό αλλά και η διεύρυνση του κοινού που προσεγγίζει και αγαπά αυτή την τέχνη αποτέλεσε από την πρώτη στιγμή βασικό μέλημα της πολιτικής προγραμματισμού του.

- Χώροι διεξαγωγής παραστάσεων

Η διάρκεια των παραστάσεων του Διεθνούς Φεστιβάλ Χορού είναι περίπου μία εβδομάδα κάθε Ιούλιο και τους χώρους στους οποίους

10

11

διεξάγεται αποτελούν το Αμφιθέατρο του Κάστρου της πόλης, το Δημοτικό Περιφερειακό Θέατρο Καλαμάτας, το Δημοτικό Πνευματικό Κέντρο, το Εθνικό Στάδιο Καλαμάτας, το Γυμναστήριο του πρώην Πολυκλαδικού Λυκείου και το Γυμνάσιο Παραλίας. Εκτός από το Αμφιθέατρο του Κάστρου, η χρήση των υπόλοιπων χώρων θα αντικατασταθεί από το Μέγαρο Χορού, που αναμένεται να λειτουργήσει το καλοκαίρι του 2012.

Πρόκειται για κτίριο 7.000 τ.μ που θα πληροί τις προδιαγραφές φιλοξενίας παραστάσεων χορού, όπερας, συμφωνικών συναυλιών και συνεδριακών δραστηριοτήτων σχεδιασμένο πρωτίστως, όμως, σύμφωνα με τις ανάγκες εκδηλώσεων σε σχέση με την τέχνη του χορού. Κατά τη διευθύντρια της διοργάνωσης " Ευκταίο είναι το κτίριο αυτό να δώσει ευρύτερη ώθηση στην τέχνη του χορού στη χώρα μας όχι μόνο σε ό,τι αφορά τις παραστάσεις αλλά παράλληλα και σε ό,τι αφορά τις σπουδές. Καιρός είναι πλέον να μπει και ο χορός στην ανώτατη εκπαίδευση... Παράλληλα το Μέγαρο θα δώσει τη δυνατότητα στο Φεστιβάλ Χορού της Καλαμάτας να επεκτείνει τις δραστηριότητές του και τον χειμώνα, πράγμα το οποίο ως σήμερα δεν ήταν φυσικά δυνατόν".

"The spaces created are poetic, with the outside often brought in, the stage expanded into a landscape. And the spaces are physical, affecting the dancers' movements. Water and rain allow the body to be seen through the clothes; earth makes every movement a feat of strength; the dancers' steps are traced in a layer of fallen leaves.. a space where we can encounter each other"

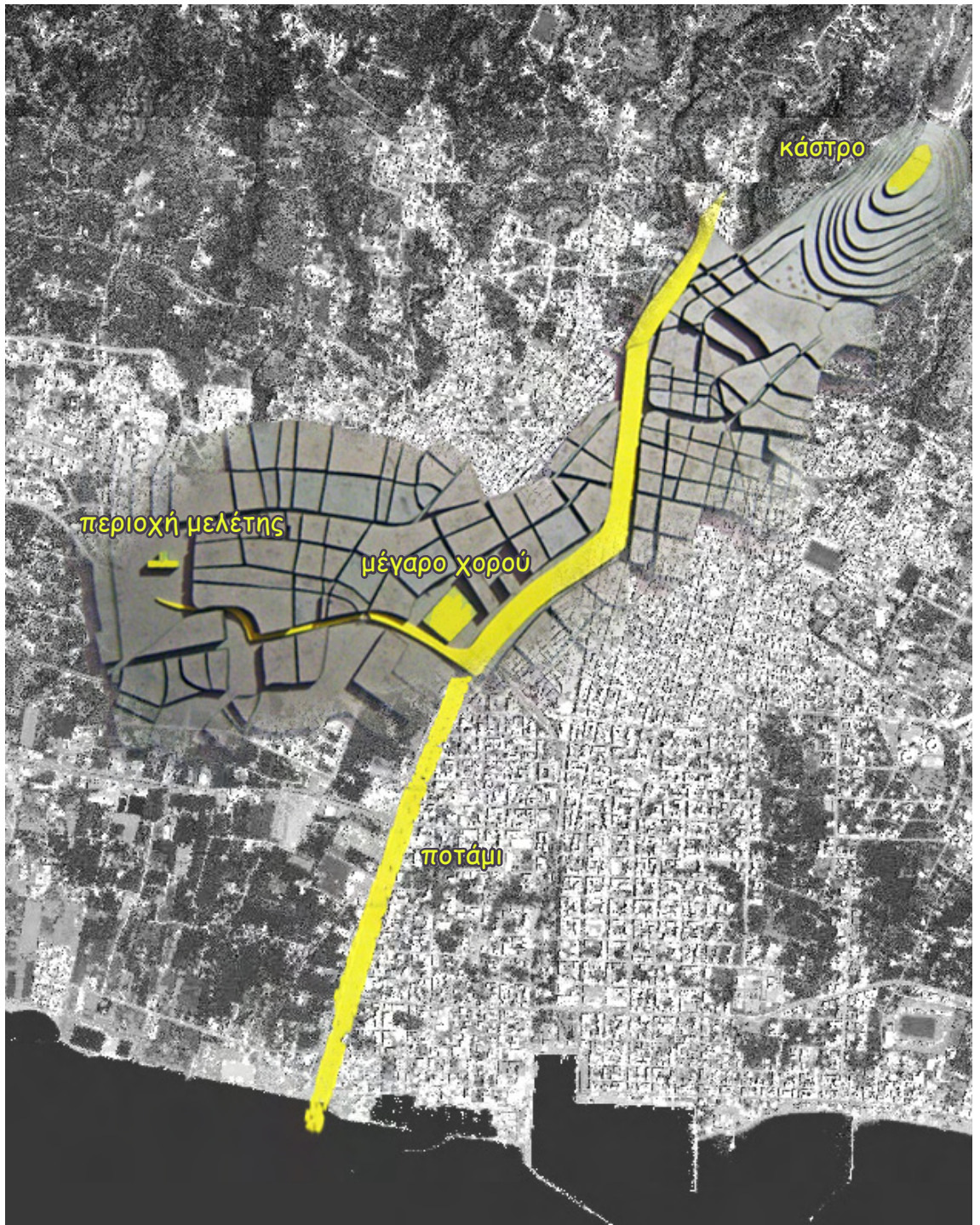
12

Επιλογή τόπου

Η επαγγελματική εκπαίδευση χορευτών καθώς και η στέγαση αυτών αλλά και όσων συμμετέχουν στις χορευτικές εκδηλώσεις που θα πραγματοποιούνται όλη τη διάρκεια της χρονιάς, συνιστούν το πρόγραμμα εκείνο που θα υποστήριζε και θα ολοκλήρωνε τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις. Ένα "πάρκο χορού", τόπος εκπαίδευσης, διαμονής, περιπάτου, σχεδιασμένος με άξονα τις ανάγκες και την καθημερινότητα χορευτών, ανοιχτό ταυτόχρονα στην πόλη.

Το οικόπεδο που επιλέχθηκε για την μελέτη του θέματος μέχρι και το 2000 φιλοξενούσε το νοσοκομείο της Καλαμάτας και από τότε παραμένει εγκαταλελειμένο. Στα τωρινά σχέδια του Δήμου είναι η μετατροπή του σε δημαρχιακό μέγαρο. Πρόκειται για ένα οικόπεδο 18 στρεμμάτων, επί της οδού Αθηνών, δρόμος ο οποίος αποτελεί συνέχεια της εισόδου της πόλης και οδηγεί τον επισκέπτη προς την Καλαμάτα. Απέχει από το κέντρο της πόλης ένα χιλιόμετρο περίπου, από το Μέγαρο Χορού μόλις 500 μέτρα, ενώ συμπεριλαμβάνεται στο δίκτυο επέκτασης του ποδηλατοδρόμου. Λόγω των παραπάνω χαρακτηριστικών, κρίθηκε ως ιδανικό σημείο για τη δημιουργία του "πάρκου χορού". Η βορεινή πλευρά του οικοπέδου, η οδός Αθηνών, αποτελεί κεντρικό δρόμο με εμπορικές χρήσεις, σε αντίθεση με τους υπόλοιπους δρόμους που περιβάλλουν την περιοχή μελέτης που είναι ζώνες κατοικίας, με ελάχιστη κίνηση.

κάστρο

περιοχή μελέτης

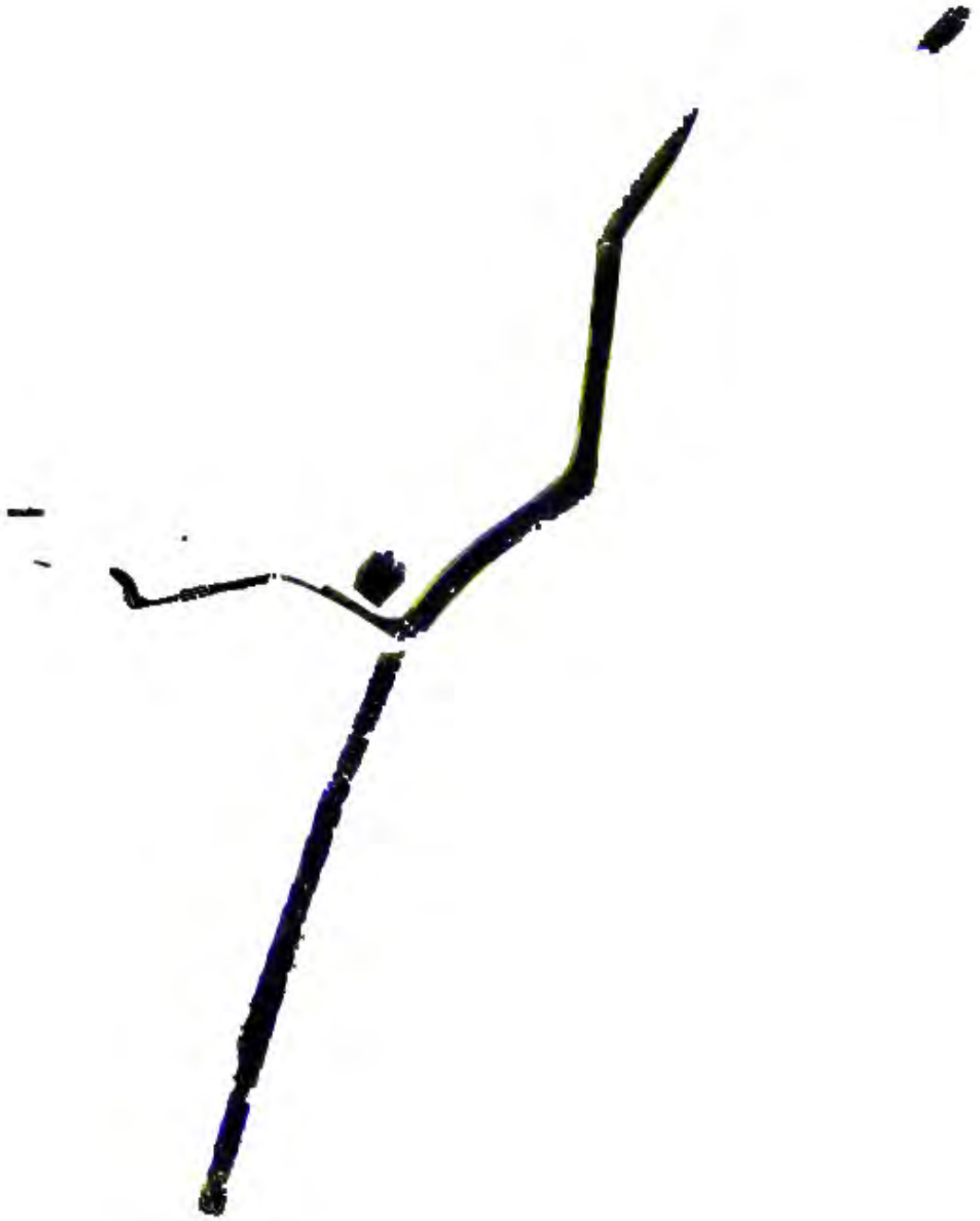
μέγαρο χορού

ποτάμι

Απαρχή του σχεδιασμού

Αφετηρία στον σχεδιασμό του "πάρκου χορού" υπήρξε ο ποταμός Νέδοντας, που διασχίζει την πόλη της Καλαμάτας. Η εκβολή του βρίσκεται δυτικά του λιμανιού της και η λεκάνη απορροής του στη δυτική πλευρά του βόρειου τμήματος του Ταυγέτου. Εντός της πόλης, κατά μήκος του ποταμού κατευθυνόμενοι από τον βορρά προς το νότο, βρίσκεται η κεντρική δημοτική αγορά κάτω από το Κάστρο. Στη συνέχεια της διαδρομής συναντώνται χώροι στάθμευσης, πλατείες, δύο γήπεδα τένις, δύο γήπεδα μπάσκετ και πάρκα, ενώ δίνεται η δυνατότητα διάσχισής της χρησιμοποιώντας τον ποδηλατόδρομο. Η αρχή του ποταμού στα όρια της πόλης είναι κάτω από το Κάστρο, ενώ στη μέση περίπου αυτής της διαδρομής, βρίσκεται το Μέγαρο Χορού. Το ποτάμι συνδέει με την πορεία του τους δύο αυτούς χώρους. Με βάση τη φυσική αυτή σύνδεση, προέκυψε η σκέψη της ενοποίησης των "τόπων χορού". Το Κάστρο, το Μέγαρο Χορού και στη συνέχεια, το Πάρκο Χορού. Ιστορικός χώρος και μέρος διεξαγωγής εκδηλώσεων κατά τους θερινούς μήνες ο πρώτος τόπος, Μέγαρο πλήρως εξοπλισμένο με αίθουσες παραστάσεων, χώρους αποθήκευσης σκηνικών, φουαγιέ και εκθεσιακούς χώρους και πάρκο εκπαίδευσης χορευτών και διαμονής. Η κίνηση που ενοποιεί αυτούς τους χώρους, μέσω του ποταμού, στο σημείο όπου βρίσκεται το Μέγαρο Χορού διακόπτει την ευθύγραμμη πορεία της, πραγματοποιεί μία "στροφή" και καταλήγει στην περιοχή μελέτης.

Αυτή η στροφή και η κατάληξη της διαδρομής στο οικόπεδο είναι η πρώτη συνθετική χειρονομία.

Πρόγραμμα και χρήστες

Το πρόγραμμα λειτουργιών που προσφέρει το πάρκο χορού αποτελείται από τη σχολή χορού επαγγελματικής εκπαίδευσης, τις φοιτητικές εστίες και το κέντρο φυσιοθεραπείας. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα που συμπληρώνει τις υφιστάμενες δομές που σχετίζονται με την τέχνη του χορού, αναδεικνύει τον χαρακτηρισμό της Καλαμάτας ως "πόλη του χορού" και προσφέρει στην πόλη ένα κέντρο φυσιοθεραπείας ικανό να καλύψει κάθε ενδεχόμενη ανάγκη.

Η σχολή χορού, όσον αφορά τη διδασκαλία, θα λειτουργεί από τον Σεπτέμβριο μέχρι τον Ιούνιο, παράλληλα με τις εστίες. Κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, εκτός από τη διαμονή των σπουδαστών, η εστία θα καλύπτει και τη διαμονή των φιλοξενούμενων χορευτών που επισκέπτονται την πόλη για την παρουσίαση παραστάσεων στο Μέγαρο Χορού. Το καλοκαίρι, επίσης, όπου οι φοιτητές της σχολής θα λείπουν, το πάρκο θα χρησιμοποιείται από τους συμμετέχοντες στο Φεστιβάλ Χορού. Το κέντρο φυσιοθεραπείας απευθύνεται εκτός από τους χορευτές, σε όλη την πόλη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

φυσιοθεραπεία

αμφιθέατρα

σχολή

εξάσκηση

διδασκαλία

αποδυτήρια

γραφεία

καφε-κυλικείο

19

διαδρομές

πάρκο

διαλογισμός

φιλοξενία

διαμονή

ιδιωτικό-δημόσιο

νερό

συνάντηση

εστιατόριο

Σωματικά ενεργήματα | “Πέρασμα από καταστάσεις σε εγκαταστάσεις”

Η επαναληπτικότητα των δραστηριοτήτων των φοιτητών στη σχολή χορού, καθώς και το ίδιο τους το σώμα και τα σωματικά ενεργήματα συνθέτουν μία καθημερινότητα, ανάγκες και χώρους. Το σώμα εκτός από εργαλείο για την τέχνη τους λειτουργεί και σαν άξονας δημιουργίας και παραγωγής καταστάσεων και χώρων που θα τις φιλοξενούν.

Ενεργήματα όπως κοιμάμαι, ξυπνάω, τρώω, συναντώ, ασκούμε, χορεύω, διαλογίζομαι. Διαβαθμίσεις της ιδιωτικότητας από την ανάγκη για απομόνωση ή ατομική άσκηση μέχρι τη συναναστροφή και τις συλλογικές εργασίες και από την ιδιότητα των χώρων ως περισσότερο ή λιγότερο δημόσιοι. Το σώμα ως εργαλείο, το σώμα ως θέαμα, το σώμα σε διάφορες καταστάσεις. Η εμπειρία του ίδιου του σώματος και η κατανόηση των άλλων σωμάτων. Όλα αυτά αποτελούν συνθήκες δράσης που διαμορφώνουν το περιβάλλον όπου “η δράση και η δραστηριότητα αποκτούν φυσιολογία” και κατευθύνουν τον σχεδιασμό.

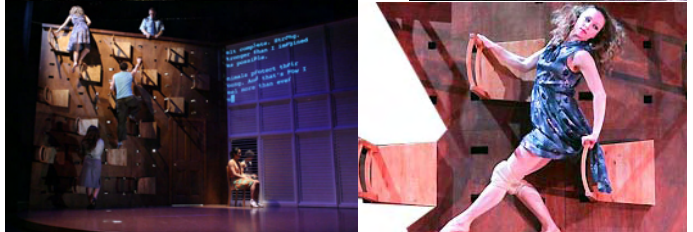
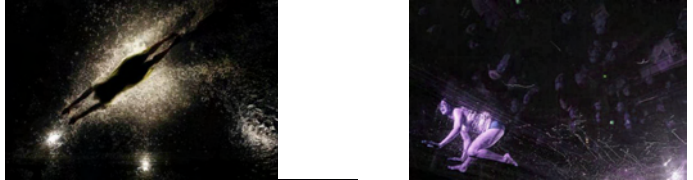
20

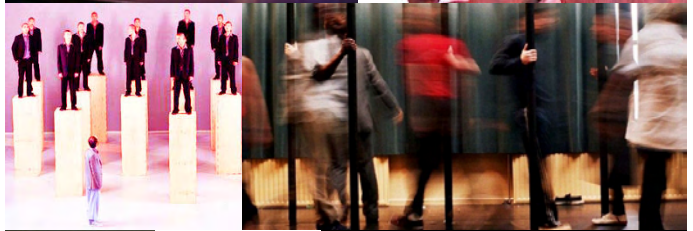
διαμονή | ύπνος
εργάζομαι | ασκούμεαι

νερό | σώμα
21 μαθαίνω | διδάσκω

τόπος συνάντησης | πλήθος
απομόνωση | διαλογισμός

ακαδημαϊκό έτος

διδακτικό προσωπικό_ max 20 σύνολο (καθηγητές χορού και μουσικοί)
 σπουδαστές_ 25/έτος-->max 75/τριετής φοίτηση
 λειτουργικό προσωπικό_ 20 (διοίκηση-γραμματεία-υπεύθυνοι εργαστηρίων)
 επισκέπτες χορευτές (σεμινάρια_διαλέξεις_παραστάσεις)

φιλοξενία

σχολή

φιλοξενία

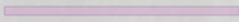
μάγειρες)
(5 μεγάρου) ?

επισκέπτες δραστηριοτήτων πάρκου

καλοκαίρι

χορευτές φεστιβάλ_ 100 άτομα max/10 μέρες-->40max/μέρα

χορευτές σεμιναρίων_ 50 άτομα max για όλη την περίοδο

ιαν

ιουλ

σεπτ

δεκ

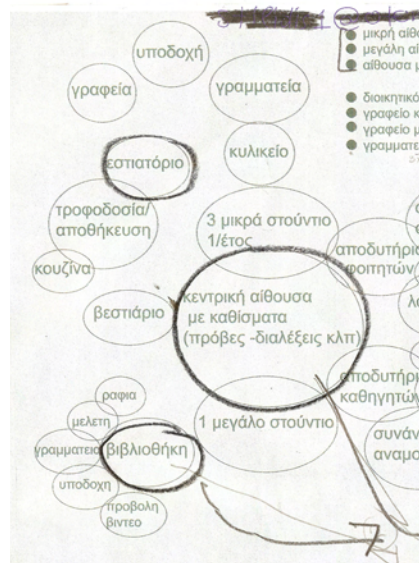
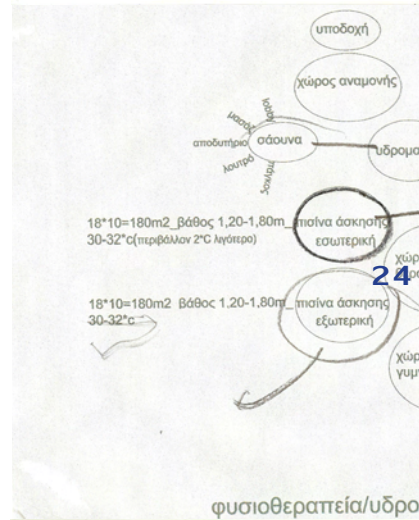
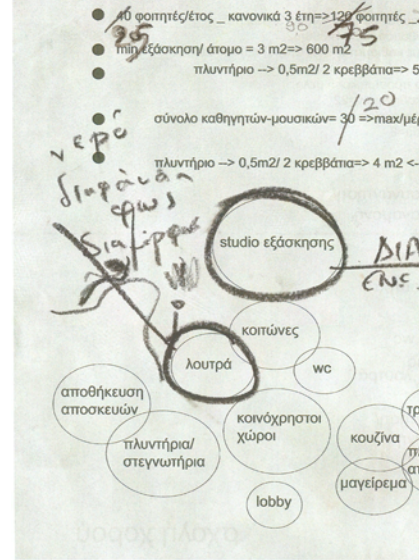

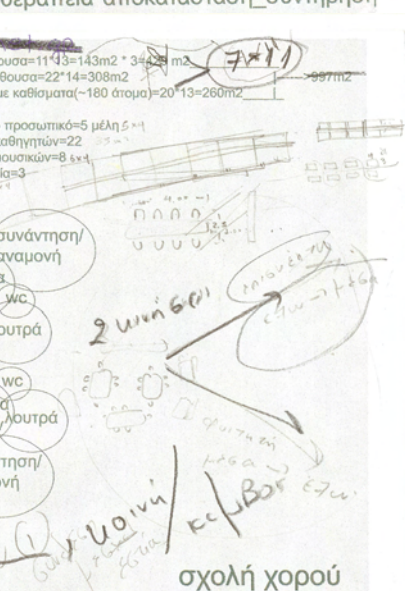
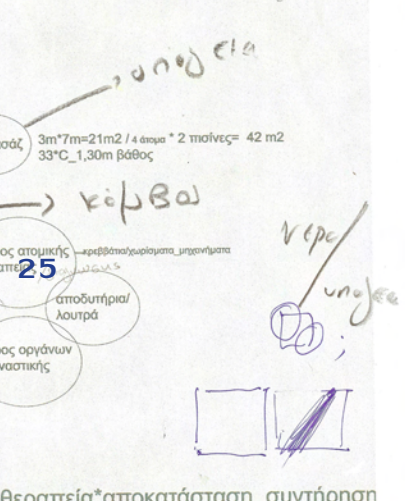
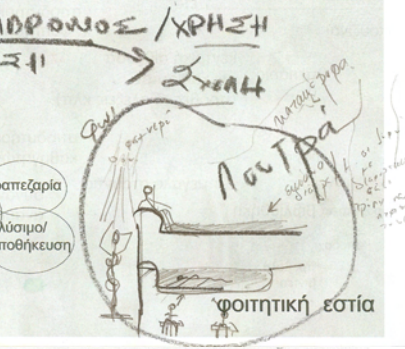
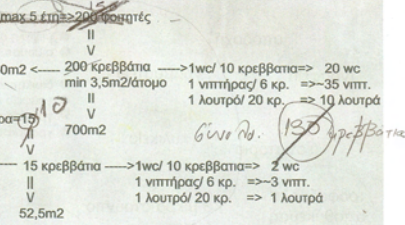
Ανάλυση κτιριολογικού προγράμματος

Το πρόγραμμα χρήσεων του πάρκου χορού χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες. Την σχολή χορού, τις φοιτητικές εστίες, και ένα κέντρο φυσιοθεραπείας, τα οποία, όμως, δεν λειτουργούν μόνο ανεξάρτητα αλλά και υποστηρικτικά το ένα ως προς το άλλο συμβάλλοντας στην δημιουργία ενός κοινού αποτελέσματος.

Αρχικά, η σχολή χορού αποτελείται από τον κεντρικό της πυρήνα, τις αίθουσες διδασκαλίας δηλαδή, που ουσιαστικά συμπυκνώνουν την ουσία του όλου εγχειρήματος, την βιβλιοθήκη, το διοικητικό κομμάτι που αναφέρεται στην γραμματειακή υποστήριξη, τα γραφεία καθηγητών και προσωπικού, το βεστιάριο, έναν χώρο υποδοχής και το καφέ-κυλικείο. Μία ανοιχτή διαδρομή-ράμπα διατρέχει όλο το κτίριο προσφέροντας προσβάσεις σε αυτό και καταλήγει σε ύψος 4 μέτρα από το επίπεδο του εδάφους δίνοντας τη δυνατότητα στον περιπατητή της θέασης της θάλασσας.

Το κέντρο φυσιοθεραπείας εκτός από χώρο γυμναστηρίου, υποστηρίζει όλα τα στάδια αποκατάστασης που περιλαμβάνουν την θεραπεία με την χρήση μηχανημάτων, έπειτα την θεραπεία χρησιμοποιώντας τα χέρια των αρμόδιων, το κομμάτι της υδροθεραπείας και τέλος το επίπεδο του "γηπέδου" όπου ο ασθενής ή ο αθλητής που συντηρεί την φυσική του κατάσταση, ασκείται με ειδικό αερόβιο πρόγραμμα.

Οι φοιτητικές εστίες έχουν τη δυνατότητα να φιλοξενήσουν 100 άτομα και είναι σχεδιασμένες με βάση το πρόγραμμα και τις ανάγκες των χορευτών. Τα δωμάτια εκτός από τον χώρο ενδιαίτησης, σε διαφορετικό επίπεδο υπάρχει διαμορφωμένη μία "σκήνη" όπου ο χορευτής μπορεί να ασκηθεί, να διαλογιστεί, να προπονηθεί ατομικά. Η διάταξη των δωματίων, ο διαχωρισμός τους σε δύο επίπεδα και η υποχώρηση του εκάστοτε ορόφου σε σχέση με εκείνον που βρίσκεται από κάτω του, δημιουργεί κατά διαστήματα κενά-τρύπες οι οποίες αξιοποιούνται ως κουζίνες και κοινόχρηστοι χώροι. Εκτός από τις παροχές των δωματίων, η κατασκευή των εστιών στην πίσω της όψη, στηρίζεται σε ένα σύστημα υποστηλωμάτων τα οποία συμμετέχουν στην διαμόρφωση κατακόρυφων, κοινόχρηστων λουτρών. Σε υπόγειο χώρο βρίσκεται η αίθουσα χορού που χρησιμοποιείται όλο το 24ωρο και αποτελεί χώρο μετάβασης για να πεί ο φοιτητής στη βιβλιοθήκη ή στο κεντρικό κλιμακοστάσιο της σχολής χορού που τον οδηγεί στις αίθουσες μαθημάτων. Τέλος, στην πλατεία που δημιουργείται μεταξύ της σχολής και των εστιών, στο επίπεδο -3,00 διατηρείται εστιατόριο και αναψυκτήριο για τους φοιτητές καθώς και χώρος στάθμευσης των ποδηλάτων.

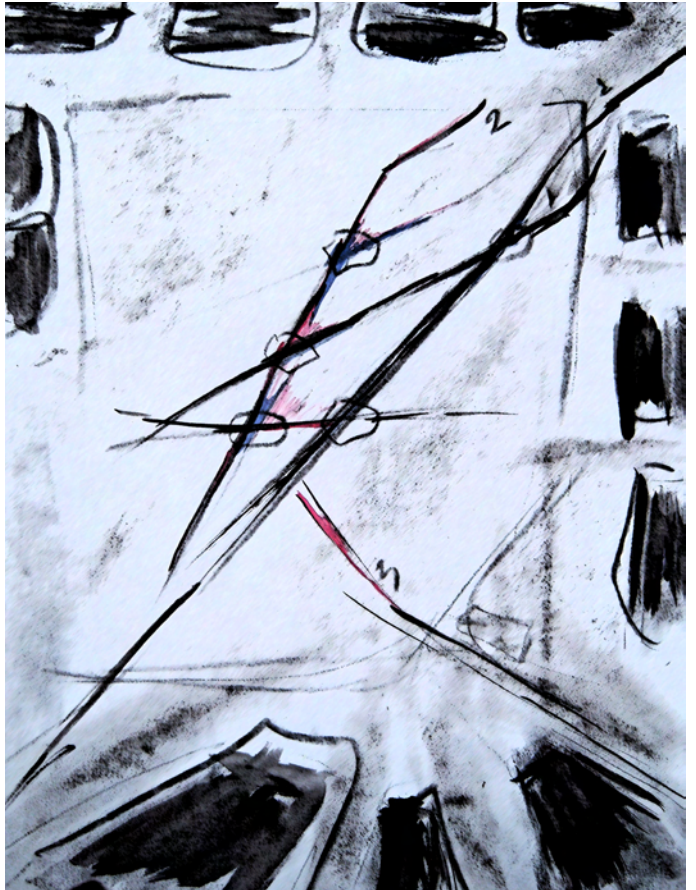
“materials more or less extract the warmth from our bodies”
“..In a sense the body is architecture. It continually creates new architecture every time it moves. I like to connect and contrast what is alive and human and what is still by making architecture integral to my dances”
“there is no private space only varying degrees of publicness”

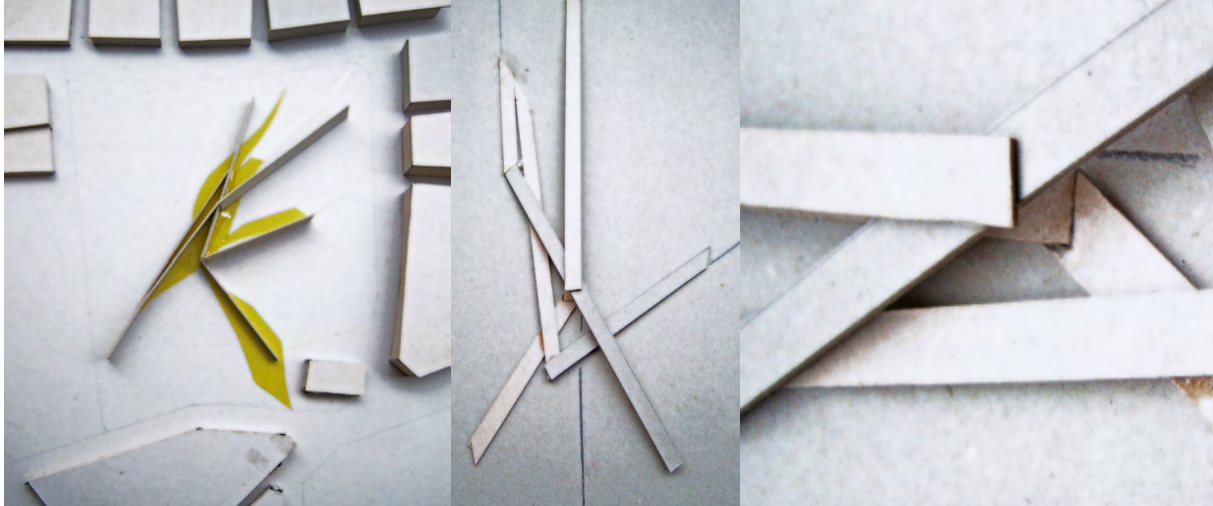
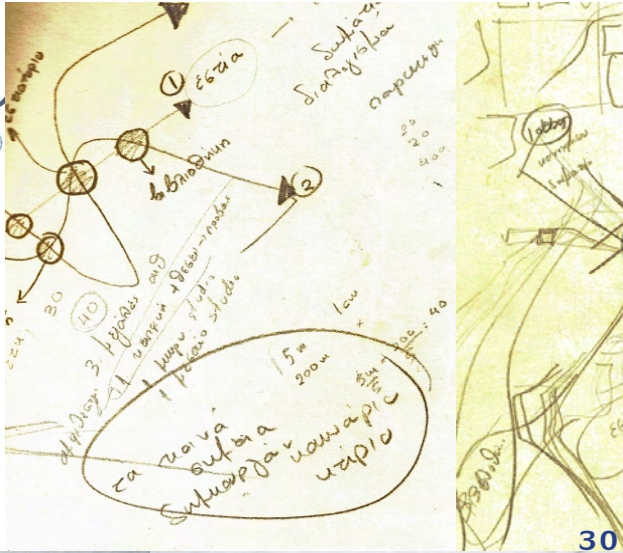
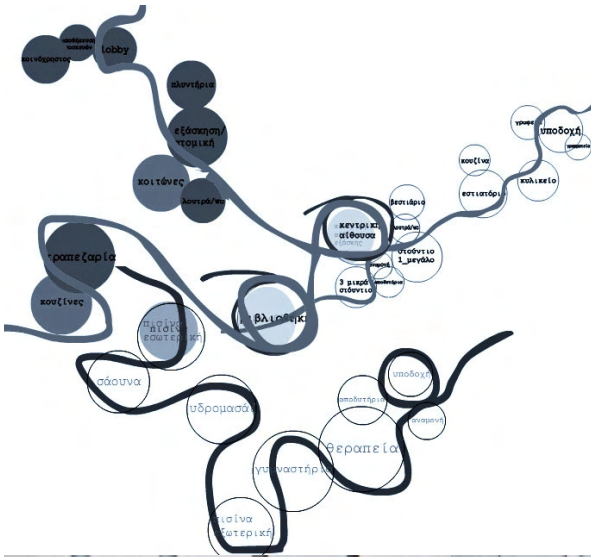
26

Μέθοδος σχεδιασμού | Βασική ιδέα

Η ιδέα με βάση την οποία κατευθύνθηκε ο σχεδιασμός είναι η ύπαρξη σημείων- κόμβων στα οποία καταγράφονται τα πιο σημαντικά συμβάντα και που αποτελούν συνδέσεις μεταξύ των επιμέρους κτιρίων. Πρωτίστως μέσω του προγράμματος συγκροτούνται τα πλαίσια μέσα στα οποία κινείται το υποκείμενο, στο περιθώριο των οποίων, συνήθως προκύπτει ένας κενός, ανενεργός χώρος. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, αυτός ο ενδιάμεσος χώρος, παρουσιάζεται σαν σκηνή η οποία επενδύεται συμβολικά με μία δραστηριότητα και αποτελεί τον πρόδρομο της εναλλαγής μίας κατάστασης. Δηλαδή την μετάβαση από ένα χώρο με συγκεκριμένη δραστηριότητα σε έναν άλλον τελείως διαφορετικό, με άλλη ατμόσφαιρα και δράση τα οποία το υποκείμενο δεν είναι προετοιμασμένο ότι θα αντιμετωπίσει. Οι κόμβοι έχουν επιλεγεί με άξονα το γεγονός ότι στο πάρκο υπάρχουν χώροι τους οποίους οι φοιτητές, οι μόνιμοι κάτοικοι δηλαδή του πάρκου, έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν 24 ώρες. Αυτοί οι χώροι είναι η βιβλιοθήκη, μία αίθουσα χορού και μία εσωτερική πισίνα.

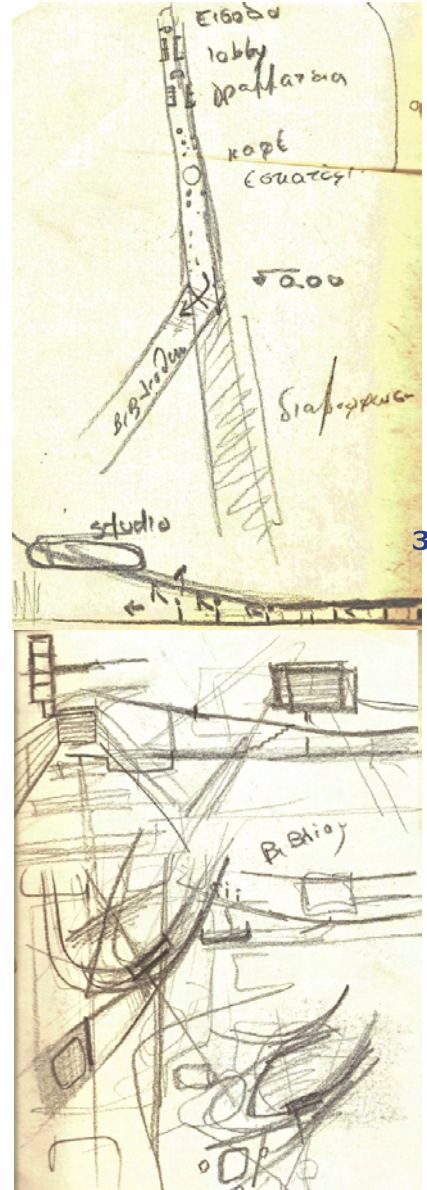

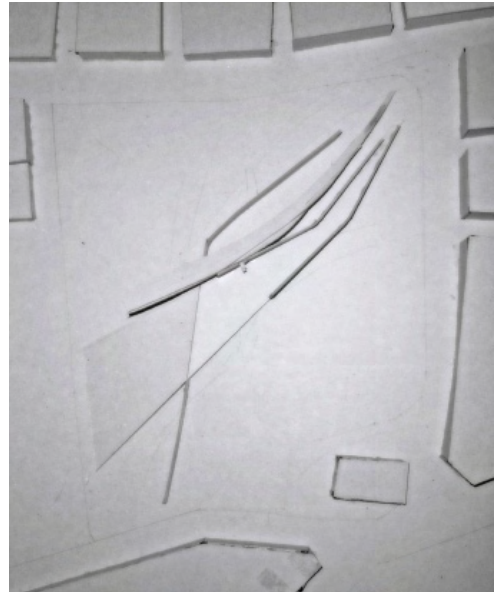
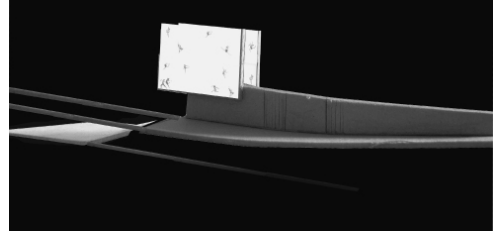

Μηχανισμοί δημιουργίας χώρων | Περιγραφή συστήματος σχέσεων κτιρίου-κίνησης-πάρκου

Το θέμα γύρω από το οποίο ξετυλίγεται η ιστορία του πάρκου χορού, η ουσία, είναι η διδασκαλία του χορού. Μεταφράζοντας το σε πρόγραμμα πρόκειται για τις αίθουσες διαζαγωγής των μαθημάτων, για τους χώρους που αποτελούν την προϋπόθεση για την δημιουργία των υπόλοιπων και τον ενεργό τόπο αλληλεπίδρασης μεταξύ χορευτών. Με βάση αυτή την παρατήρηση, οι αίθουσες χορού αναδεικνύονται ως πυρήνας του πάρκου και σχεδιάζονται ως ένας συμπαγής όγκος με κατακόρυφη διανομή των αιθουσών, υπερυψωμένος και διαφανής, ορατός από την πόλη, σαν οθόνη όπου προβάλλει το περιεχόμενο της.

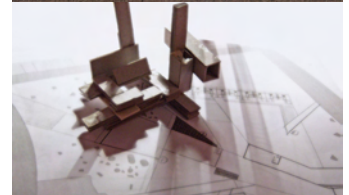
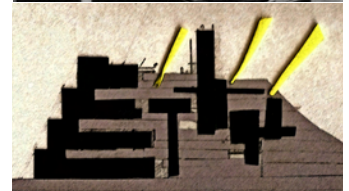
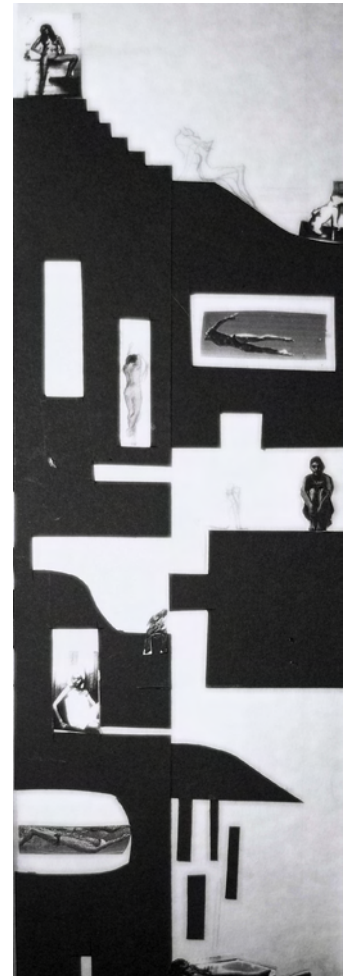
Η κίνηση του επισκέπτη στην σχολή διαρθρώθηκε πάνω στην ιδέα της σταδιακής "αποκάλυψης" αυτού του όγκου, καθώς αυτός κινείται κατά μήκος της σχολής. Για να επιτευχθεί αυτή η οπτική προς τις αίθουσες, που τόσο φανερές ήταν πριν την είσοδο στην σχολή χορού, επιλέχθηκε η κίνηση να είναι σε κλίση και να εμπεριέχει μία στροφή κάνοντας τη διαδοχική αποκάλυψη της "οθόνης" πιο δραματική. Συνεπώς, ανεβαίνοντας την ανοιχτή ράμπα και περνώντας από το κομμάτι της σχολής που φιλοξενεί τις διοικητικές υποδομές, σιγά σιγά φανερώνεται η "οθόνη", δίνοντας τη δυνατότητα στον επισκέπτη να **βλέπει** τους χορευτές και να **ακούει** τη μουσική που προέρχεται από τις αίθουσες.

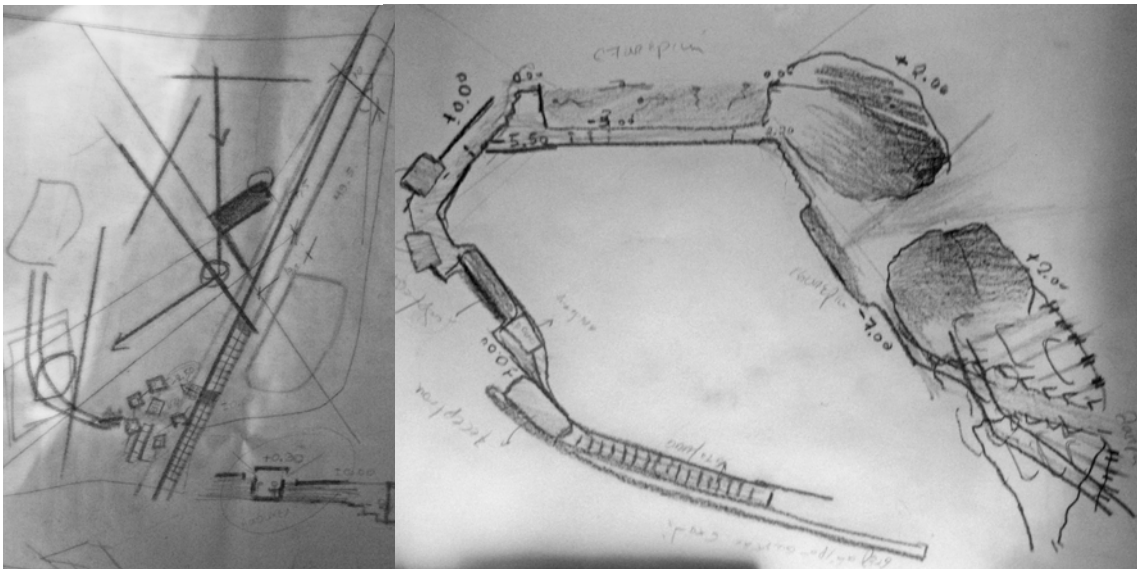
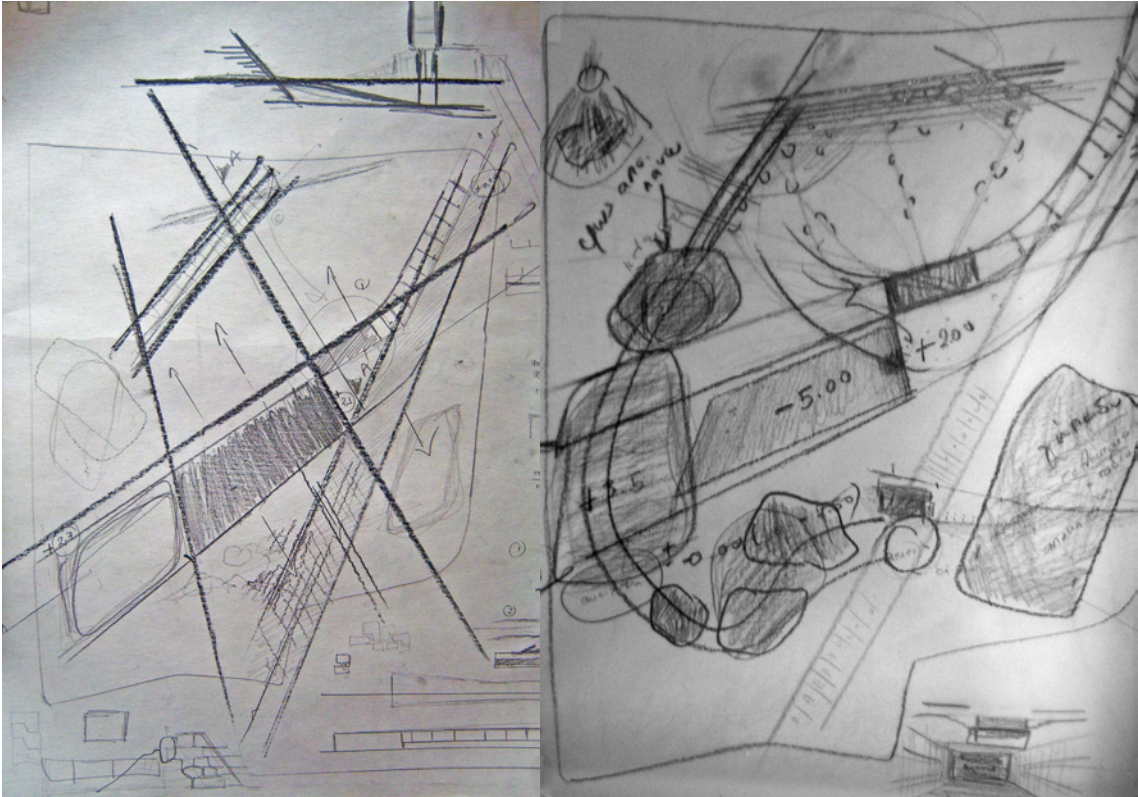

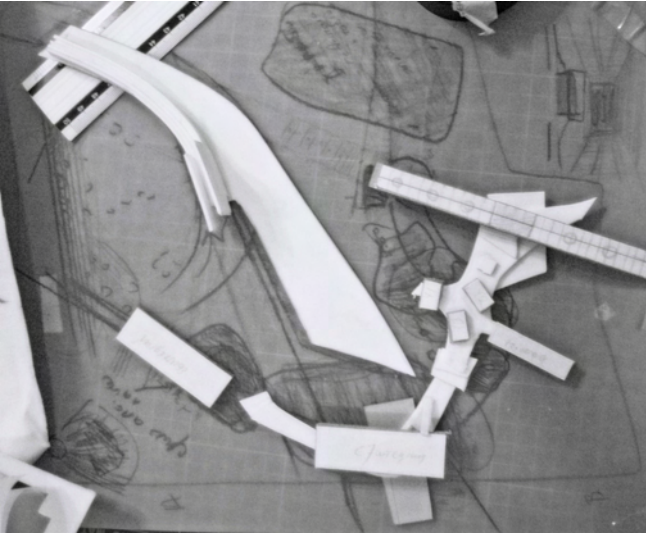
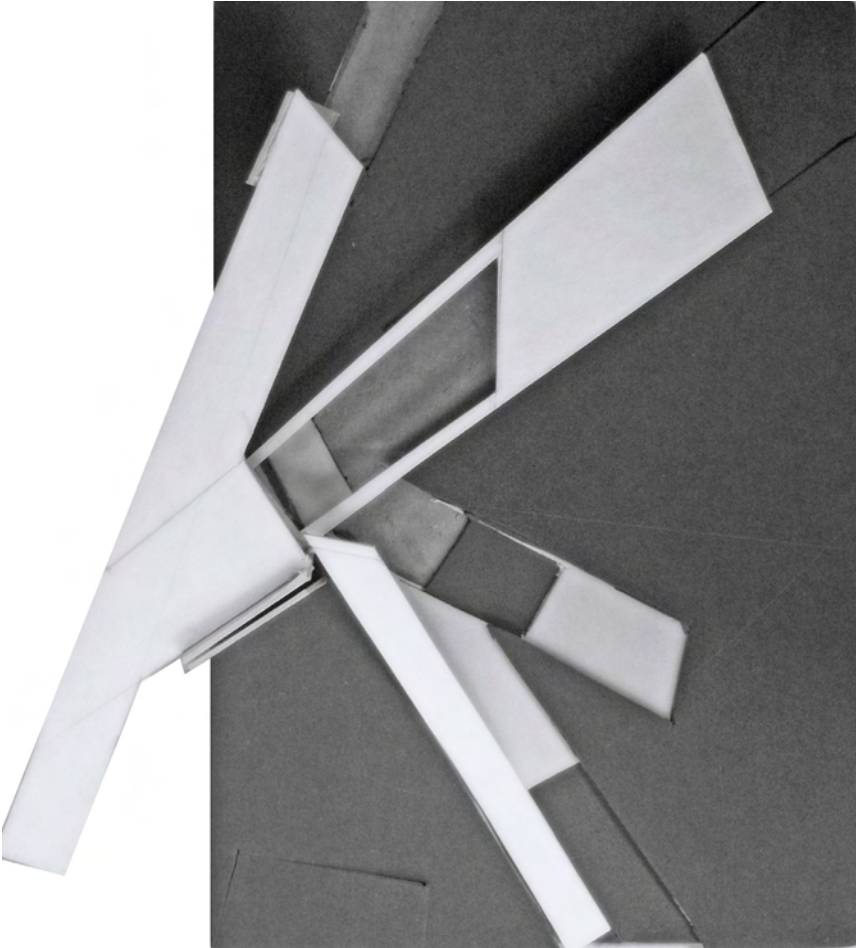
Στο σημείο όπου ο χώρος που περιλαμβάνει τις λειτουργίες της σχολής και φέρει τις αίθουσες τελειώνει και ενώ η ράμπα συνεχίζει να ανηφορίζει, ο περιπατητής έχει την επιλογή να κατέβει τις κλίμακες που συναντά εκεί και να οδηγηθεί στον χώρο της βιβλιοθήκης, ή να συνεχίσει και να βρεθεί στο τέρμα της ανάβασης σε απόσταση 4 μέτρα από το 0,00 με θέα την θάλασσα.

Οι κατοικίες των φοιτητών προκύπτουν από τη λογική της σχέσης θεατή με σκηνή, σε αντιστοιχία με τον όγκο των αιθουσών. Ο συνδυασμός της διαμονής με την ατομική εξάσκηση και διαλογισμό οδήγησε στον σχεδιασμό δύο επιπέδων σε κάθε δωμάτιο, το ένα αφορά τη διαμονή και το άλλο αποτελεί την σκηνή του κάθε χορευτή. Η τομή που σχηματίζεται ανά δωμάτιο, λειτουργεί σαν μονάδα, ενώνεται με τις υπόλοιπες δημιουργώντας έναν διάτρητο όγκο, τα κενά του οποίου λειτουργούν ως κοινόχρηστοι χώροι, περιλαμβάνοντας εξοπλισμό κουζίνας και καθιστικό. Η κίνηση είναι οριζόντια διαπερνώντας τα δωμάτια και τους κοινόχρηστους. Ο κάθε όροφος είναι σε υποχώρηση σε σχέση με τον από κάτω, δημιουργώντας μία κεκλιμένη όψη η οποία παραλαμβάνει την κατακόρυφη κίνηση οδηγώντας στο επίπεδο της πλατείας. Τα κοινόχρηστα λουτρά, στο πίσω μέρος των εστιών, καλύπτονται από μία βατή διαμόρφωση επιπέδων και φωτίζονται από τρύπες που βρίσκονται στην επιφάνεια.

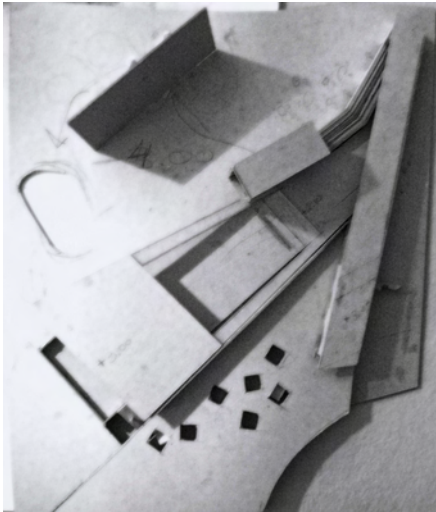

Περιήγηση στο πάρκο | Βασικές κινήσεις

α| ως φοιτητής της σχολής χορού

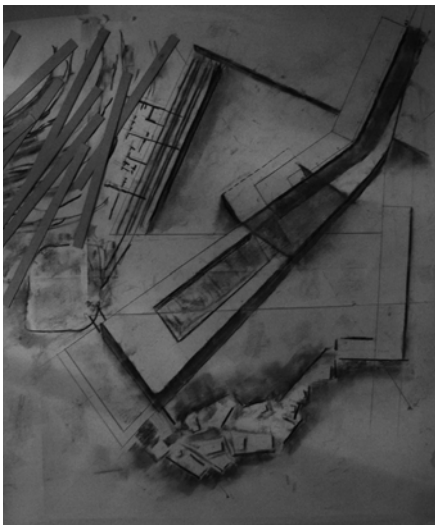
Ο φοιτητής είναι ο σημαντικότερος χρήστης του πάρκου καθώς το κατοικεί. Διαμένει στις φοιτητικές εστίες και από εκεί έχει τη δυνατότητα όλο το 24ωρο να χρησιμοποιήσει χώρους που τον αφορούν ανεξάρτητα από το κτίριο στο οποίο -σχεδιαστικά- ανήκουν. Ξεκινώντας σύμφωνα με το καθημερινό πρόγραμμα ενός φοιτητή, ο κάθε χορευτής μπορεί να χρησιμοποιήσει την "ατομική σκηνή" του που βρίσκεται στον χώρο του υπνοδωματίου του, 1,20μ. σε ψηλότερο ή χαμηλότερο επίπεδο ανά περίπτωση, κάνοντας ζέσταμα ή όποια άλλη προετοιμασία είναι απαραίτητη. Στη συνέχεια, χρησιμοποιώντας την κατακόρυφη κίνηση μέσω κλιμάκων στην όψη φτάνει στο επίπεδο -3,00μ. της πλάτειας όπου μπορεί να γευματίσει στον χώρο του εστιατορίου. Στις αίθουσες διδασκαλίας μπορεί να μεταφερθεί μέσω του κλιμακοστασίου, που βρίσκεται μετά το εστιατόριο και από εκεί σε κάθε όροφο και στα αντίστοιχα αποδυτήρια. Την βιβλιοθήκη, που αποτελεί και χώρο κόμβο, μπορεί να τον χρησιμοποιήσει με δύο τρόπους: είτε μέσω της κεντρικής ράμπας, ή κινούμενος μέσα από τον χώρο των εστιών, περνώντας από την αίθουσα-κόμβο χορού από ξεχωριστή είσοδο ακόμα και όταν δεν λειτουργεί για το κοινό. Έχει, συνεπώς τη δυνατότητα να μελετήσει ή να δει προβολές όποτε θελήσει. Έναν άλλο χώρο-κόμβο που τον μοιράζεται και άλλο κτίριο είναι αυτός της εσωτερικής πισίνας, όπου και πάλι μπορεί να χρησιμοποιηθεί όλες τις ώρες μέσω κίνησης εσωτερικής των εστιών. Το φυσιοθεραπευτήριο

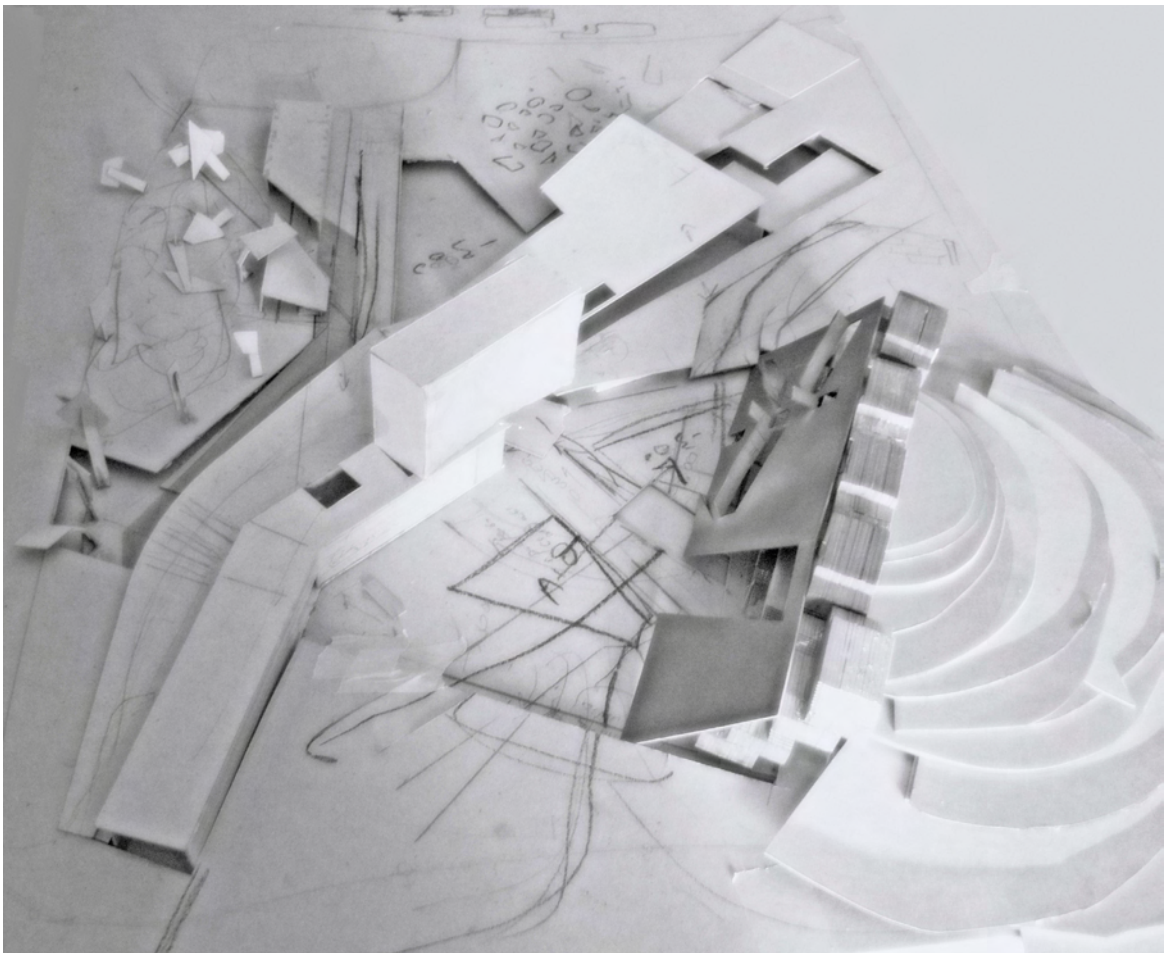
μπορεί να το επισκεφτεί ανεβαίνοντας την ράμπα ξεκινώντας από την πλατεία ή από το πάρκο, στο επίπεδο 0,00μ. δηλαδή, για καθημερινή συντήρηση ή σε περίπτωση θεραπείας. Τέλος, ανά πάσα στιγμή μπορεί να χορέψει, να προπονηθεί ή να κάνει πρόβα στην αίθουσα χορού που είναι η μοναδική που λειτουργεί εικοσιτέσσερις ώρες και αποτελεί ενδιάμεσο στάδιο μετάβασης σε άλλους χώρους.

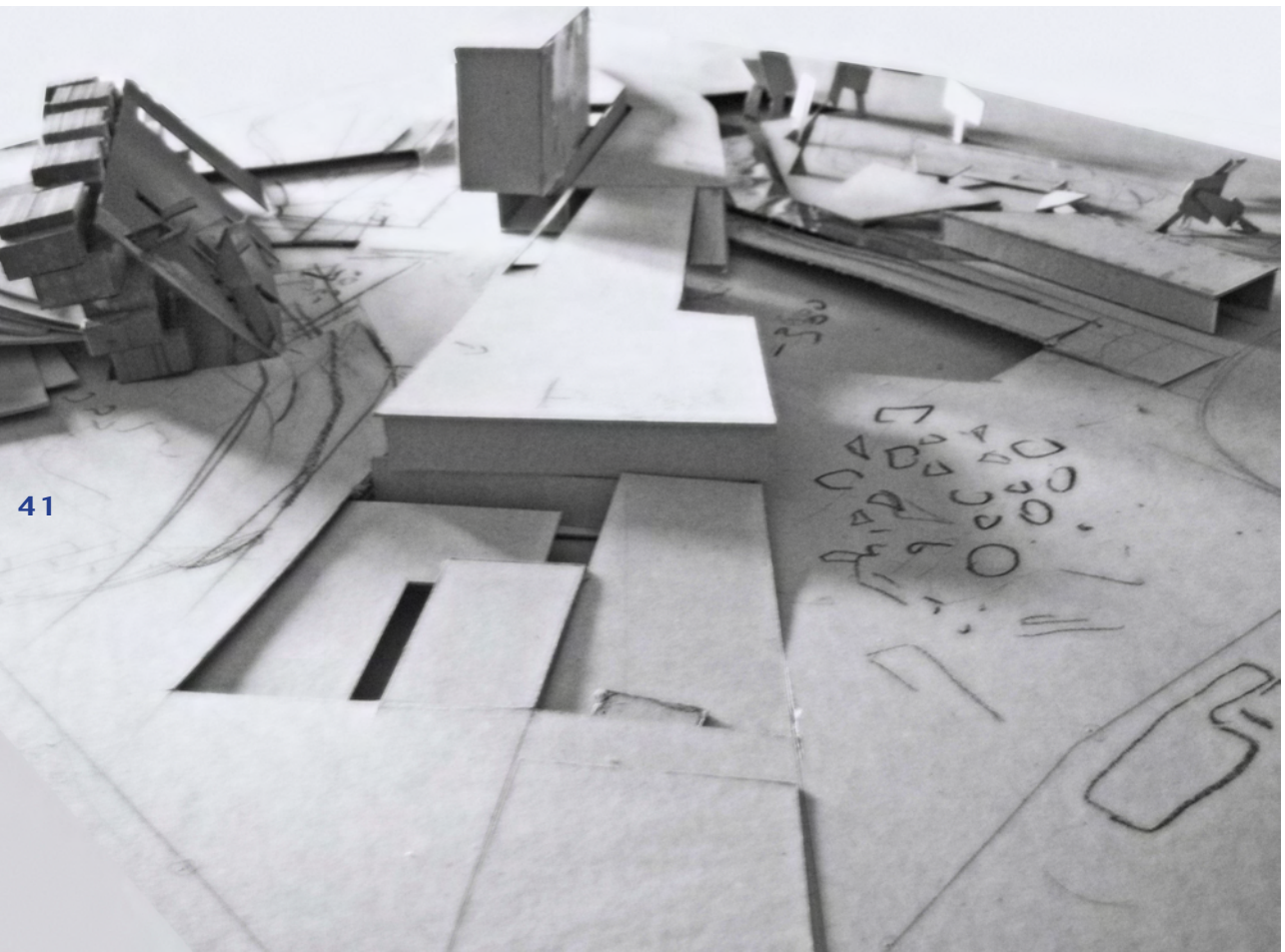
39

β) ως εξωτερικός επισκέπτης

Η ράμπα που διατρέχει τη σχολή χορού εξυπηρετεί τους επισκέπτες που σκοπό έχουν να πάνε στη βιβλιοθήκη, στο φυσιοθεραπευτήριο ή ακόμα και στην σχολή χορού. Καφέ και κυλικείο βρίσκονται στο πρώτο σκέλος της σχολής και μπορεί να τα χρησιμοποιήσει ο καθένας ή να τα μεταφέρει, επίσης, στα αναγνωτήρια της βιβλιοθήκης και στην διαδρομή του κατά μήκος της ράμπας. Επίπροσθέτως, όσον αφορά το φυσιοθεραπευτήριο η είσοδος είναι δυνατή και απευθείας από την ανατολική πλευρά του πάρκου. Τέλος, ο άξονας του ποδηλατοδρόμου επεκτείνεται στον χώρο του πάρκου, καταλήγοντας στην πλατεία και σε διαμορφωμένο χώρο στάθμευσης.

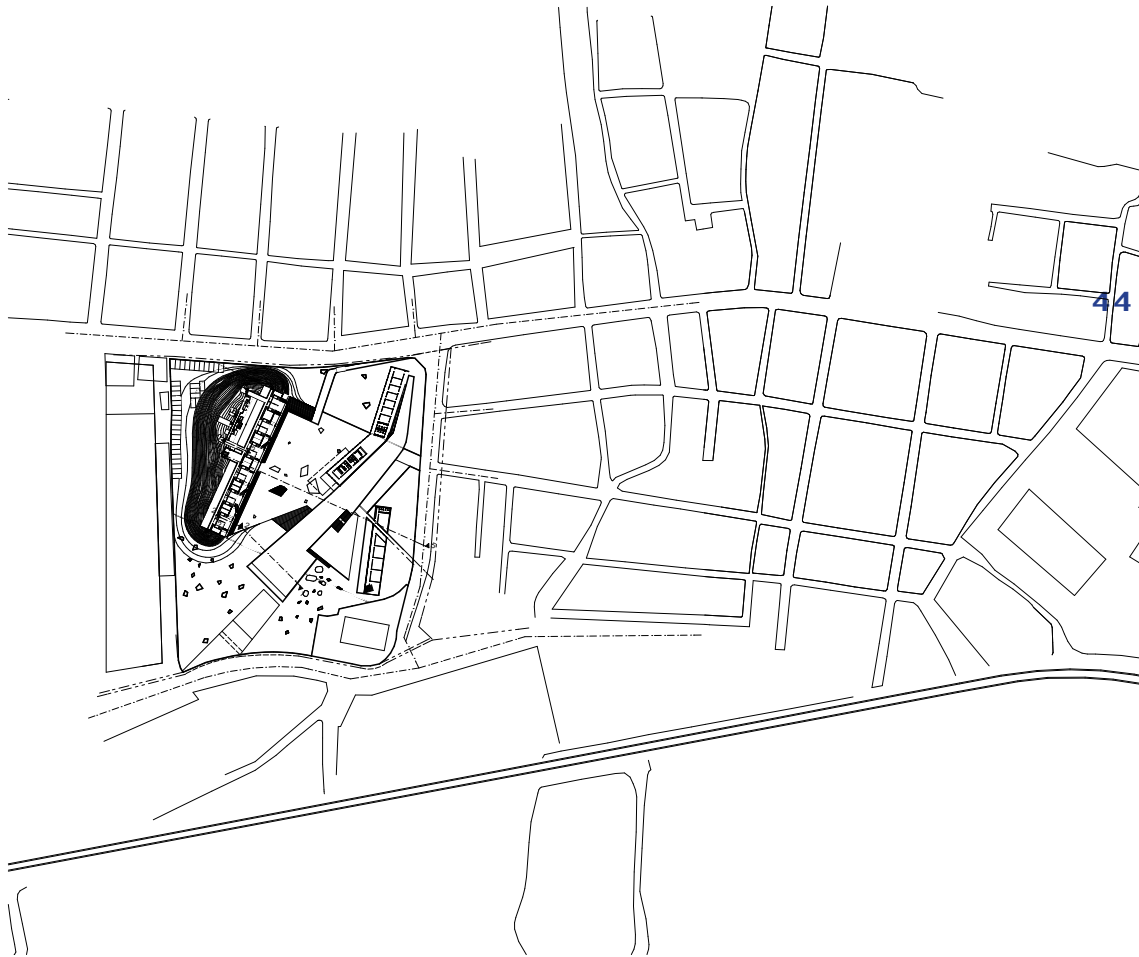

Αρχιτεκτονικά σχέδια

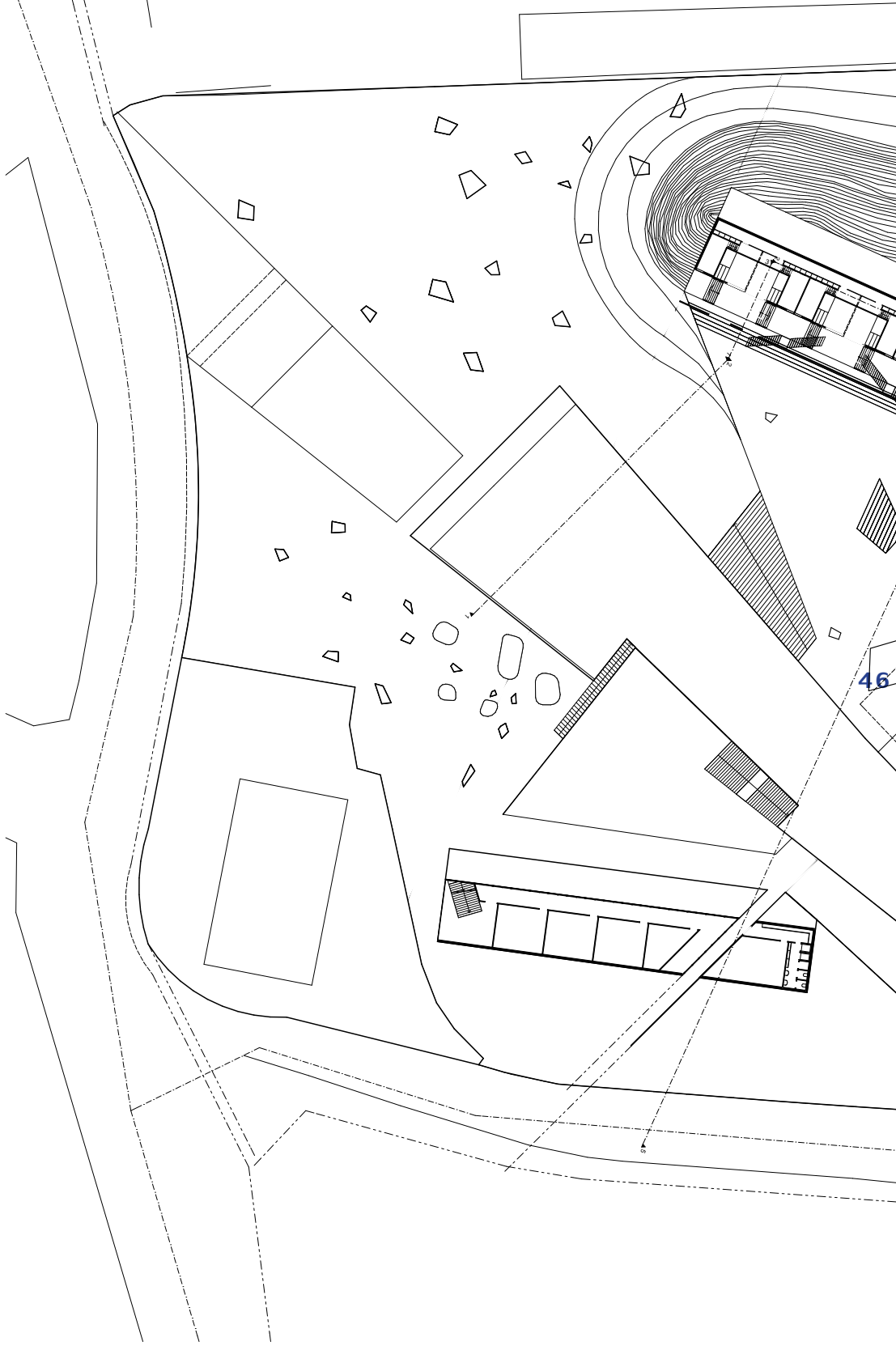

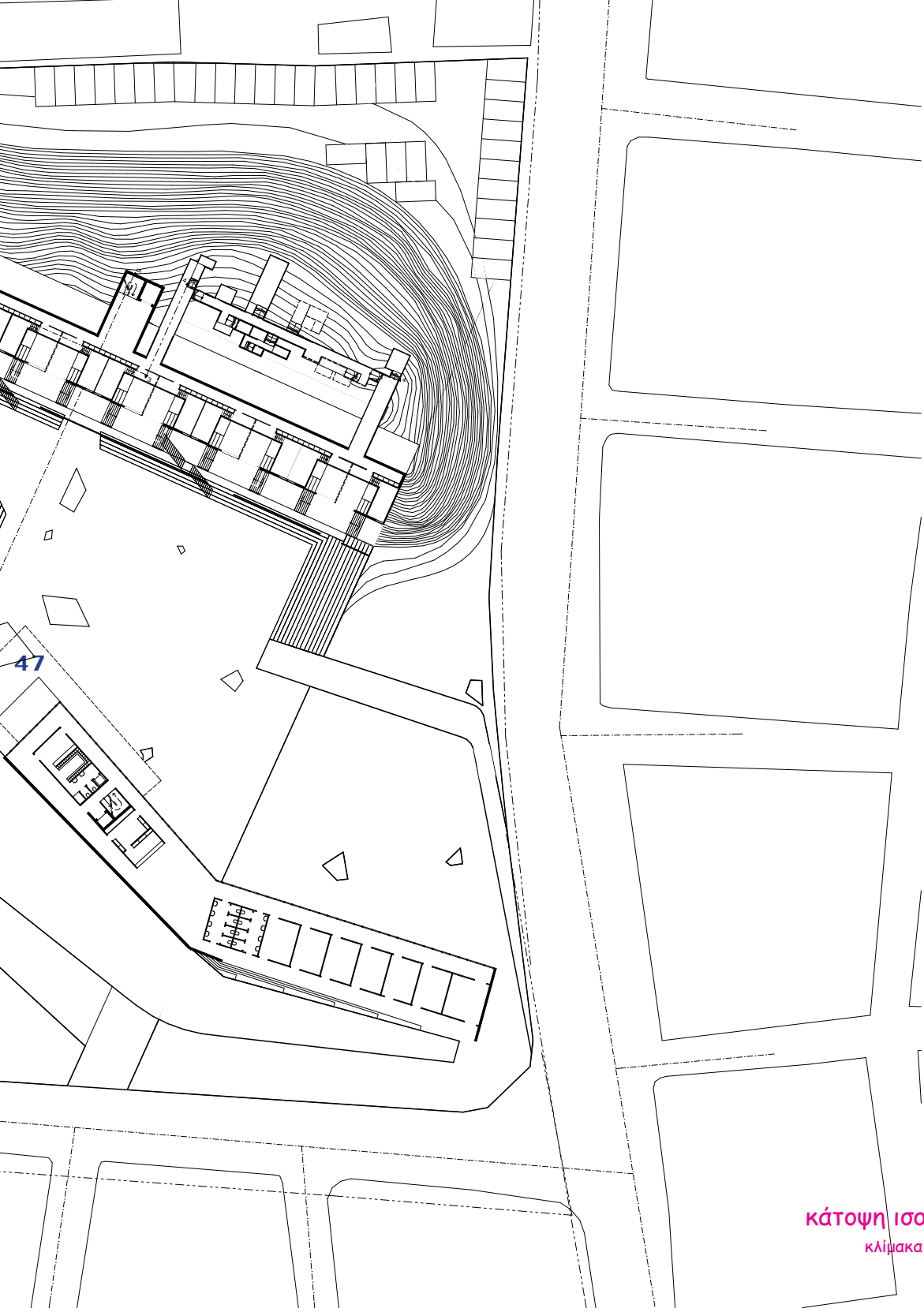

τοπογραφικό σχέδιο | ένταξη οικοπέδου

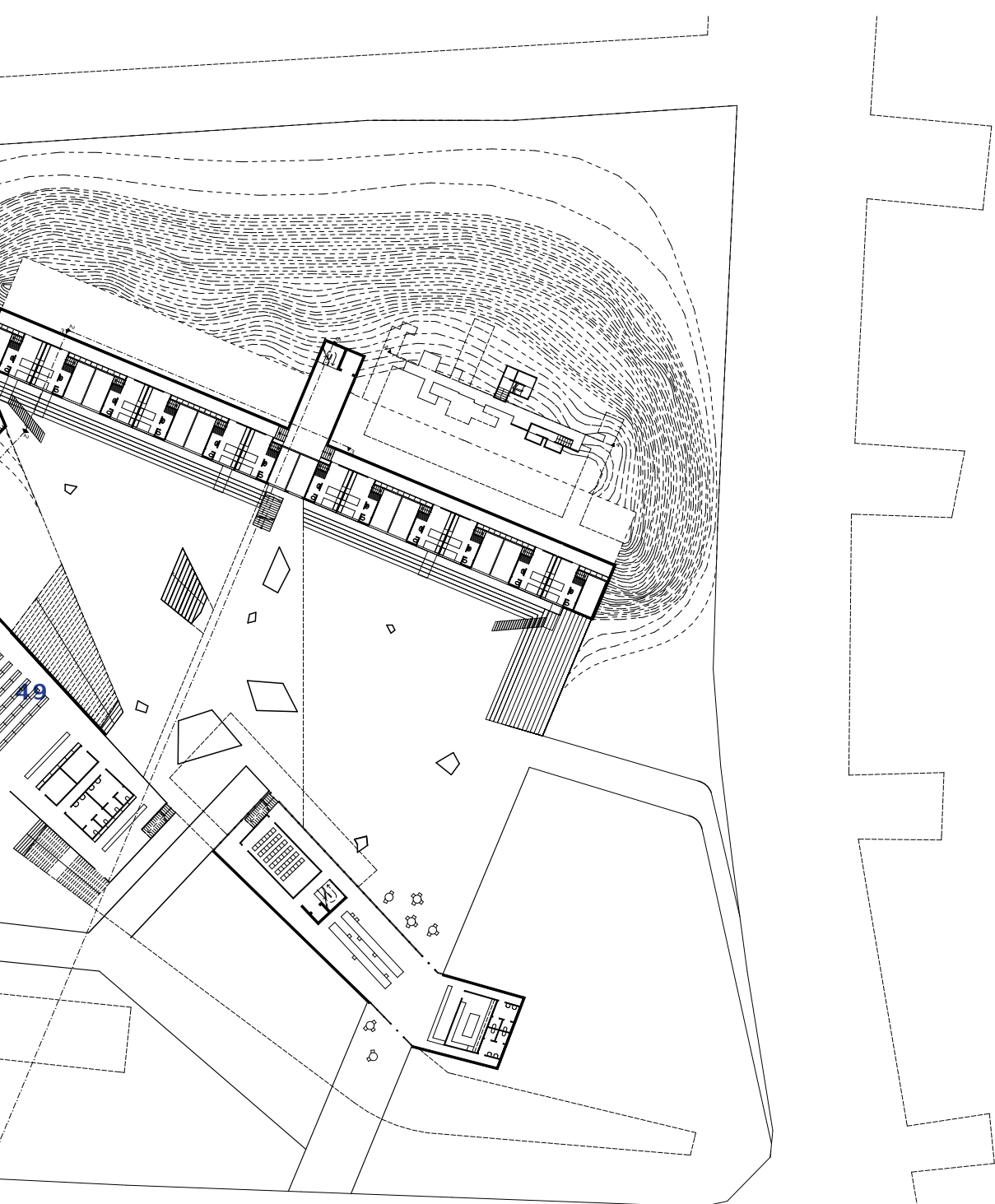
κλίμακα 1/4000

46

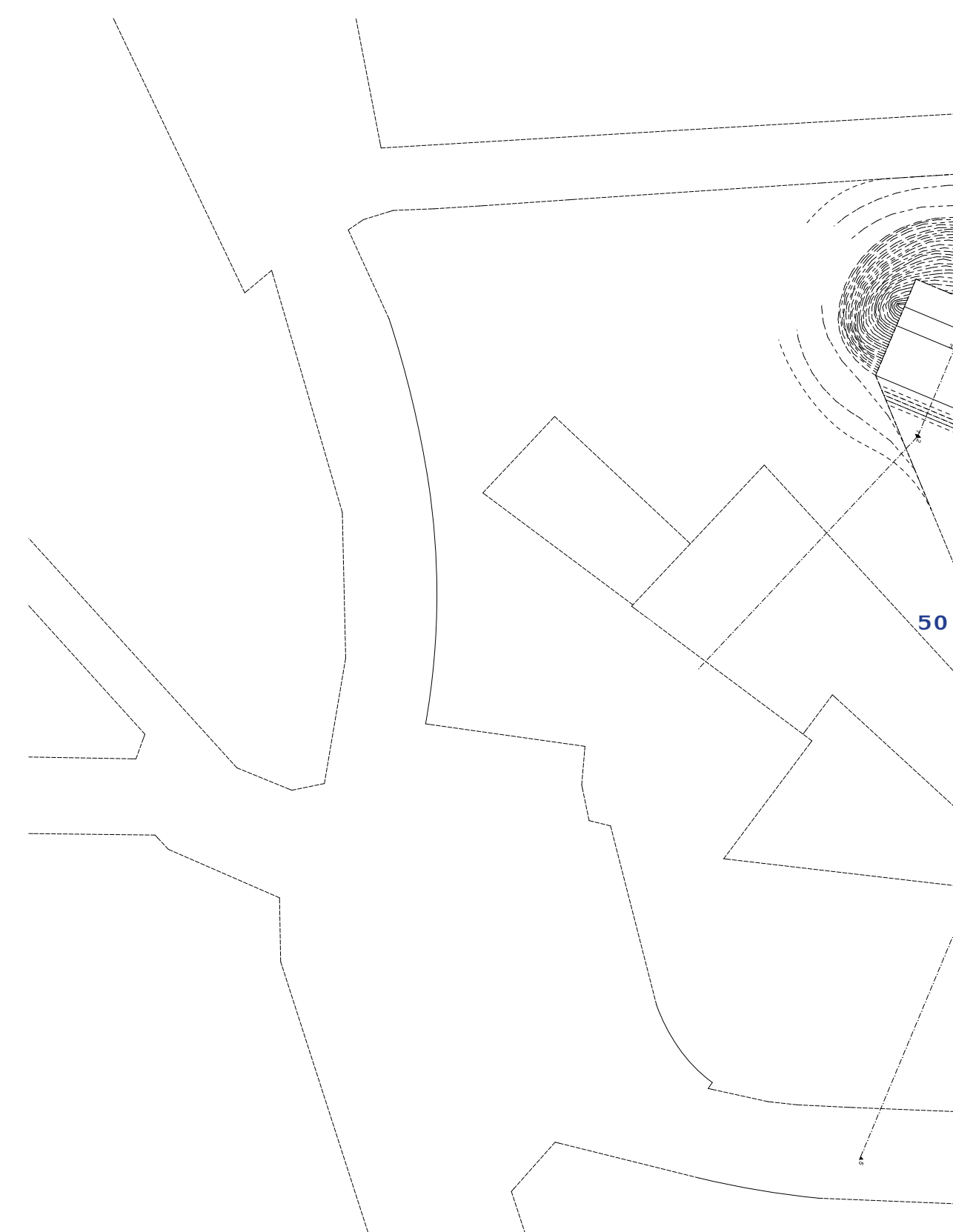

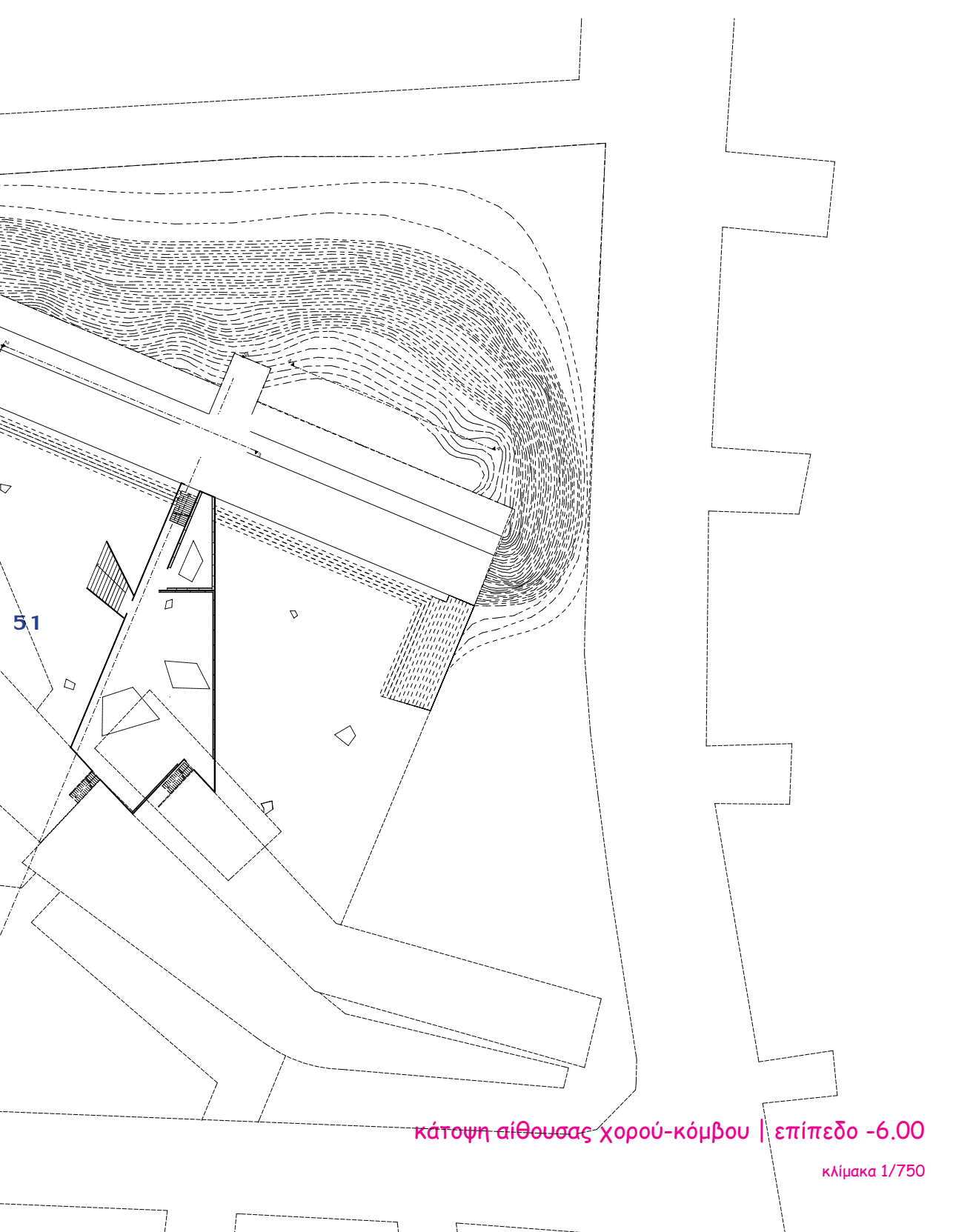

κάτοψη υπογείου | επίπεδο -3.00

κλίμακα 1/750

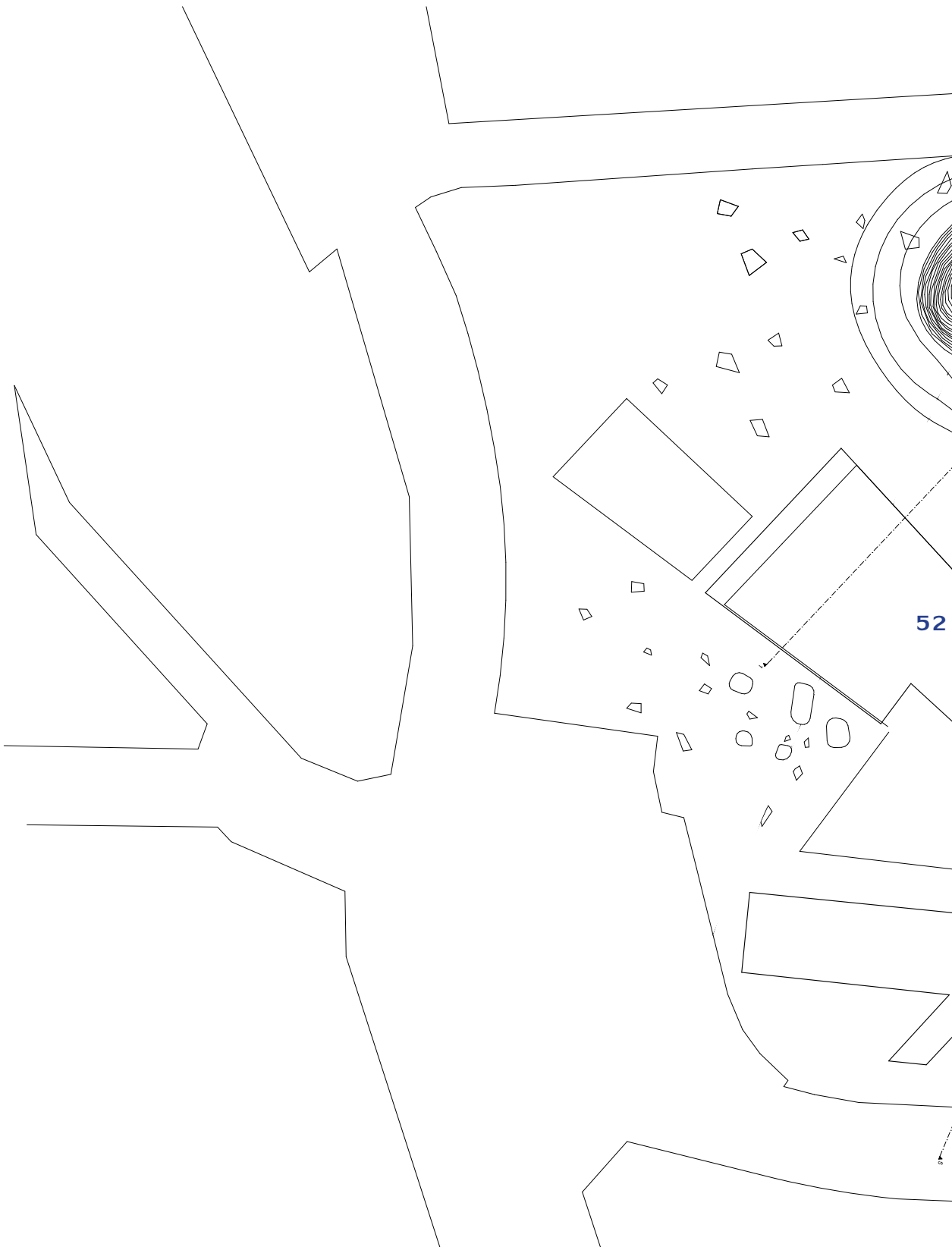
50

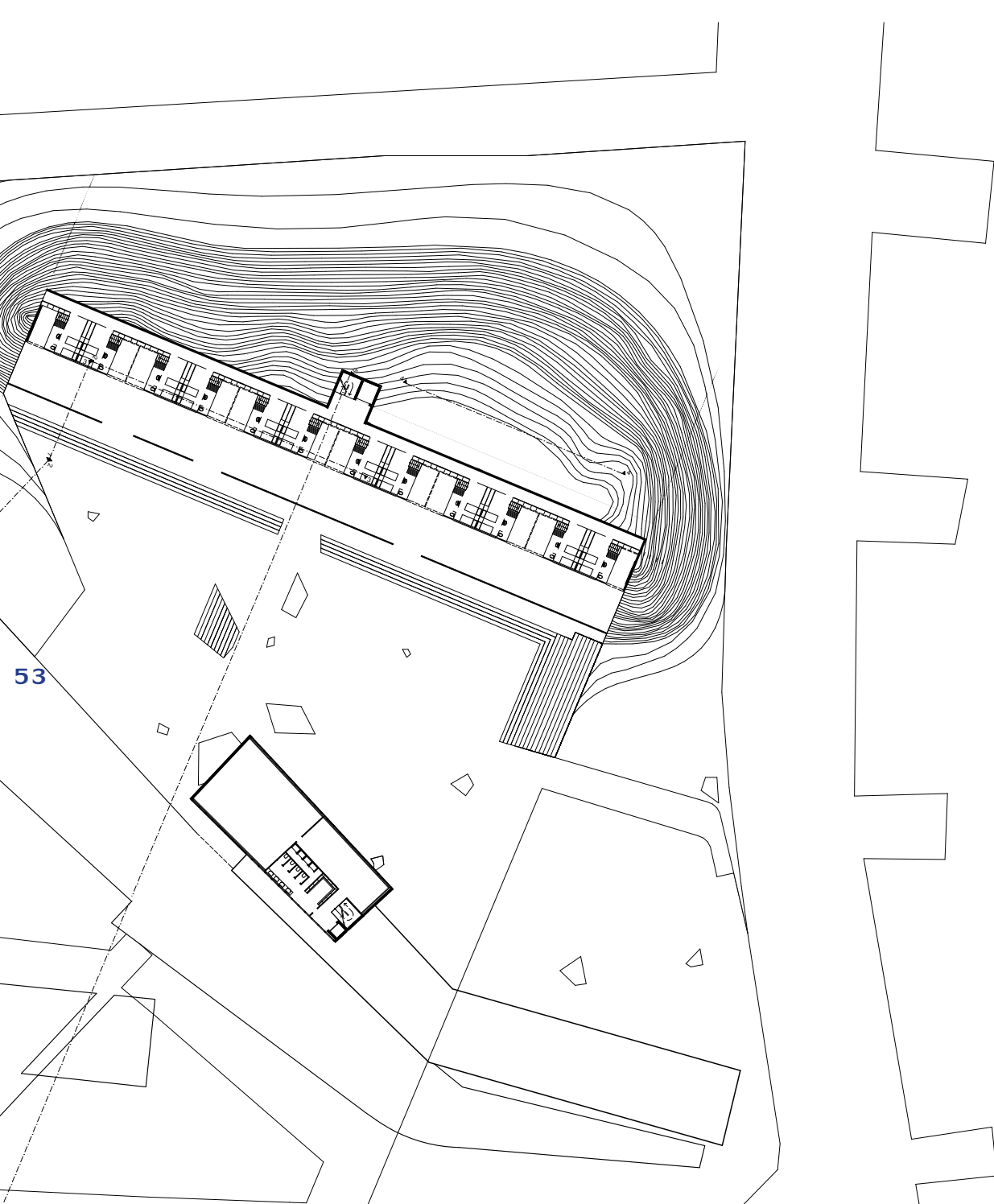

51

κάτοψη αίθουσας χορού-κόμβου | επίπεδο -6.00

κλίμακα 1/750

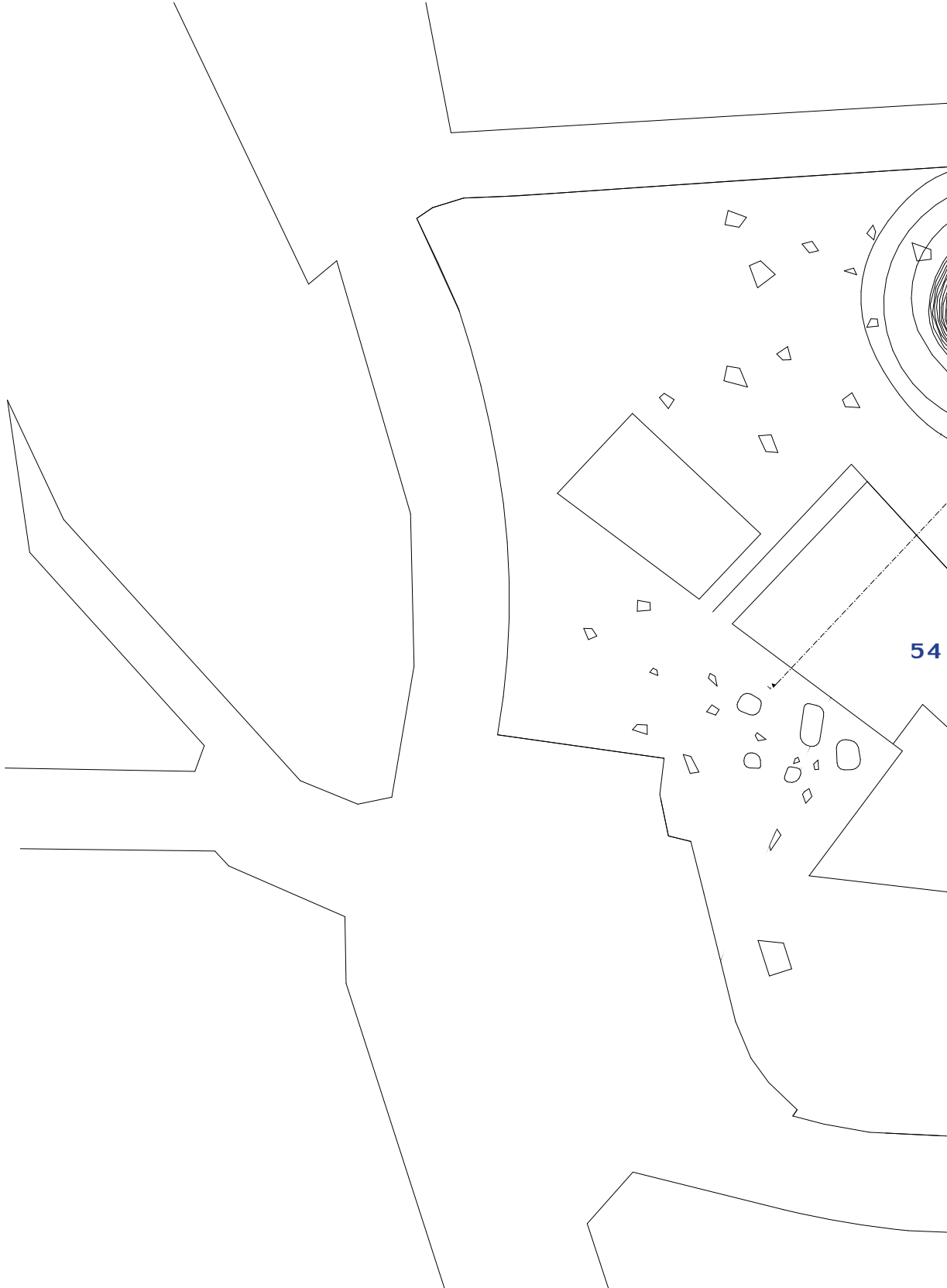

53

κάτοψη επιπέδου +3.50

κλίμακα 1/750

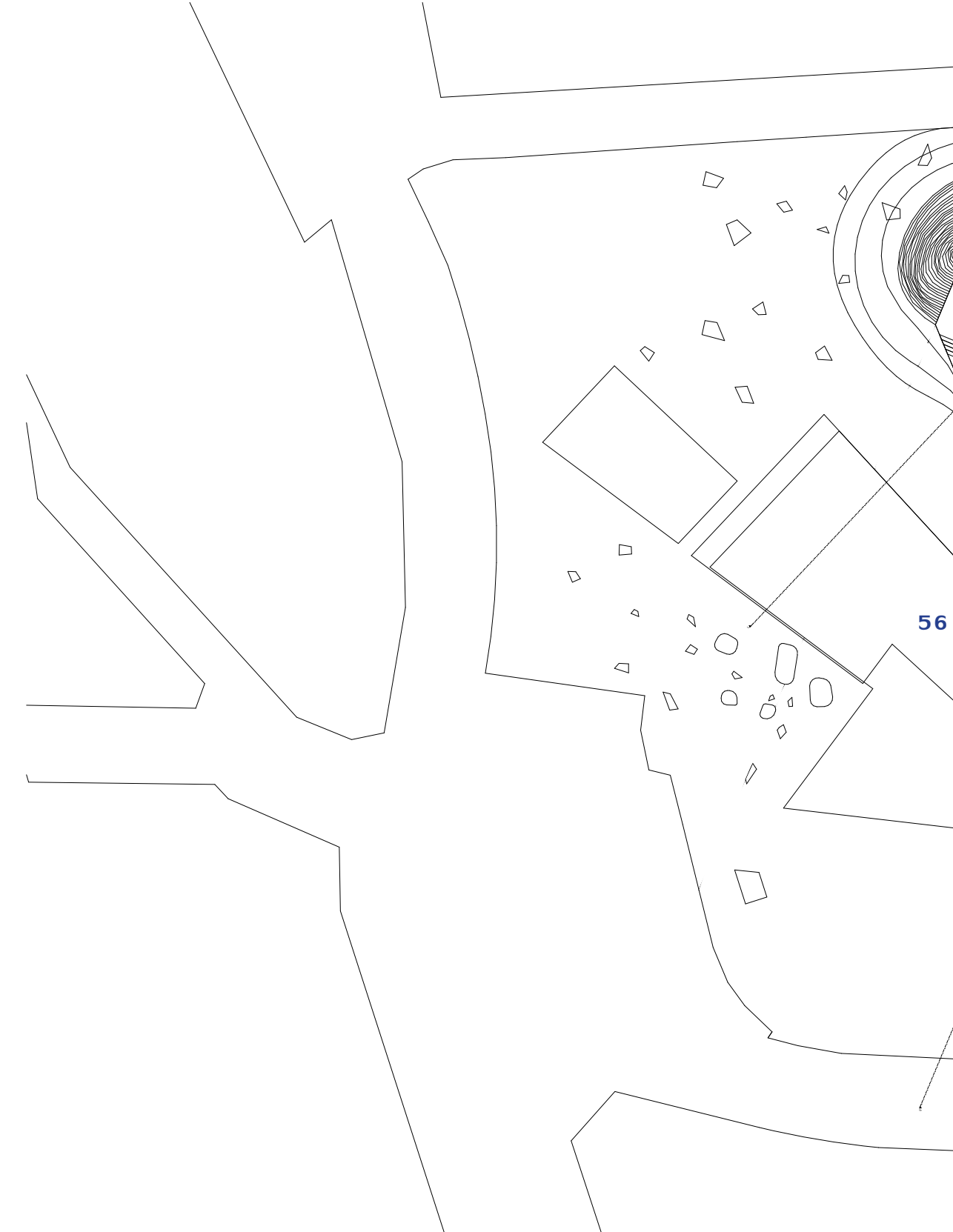
54

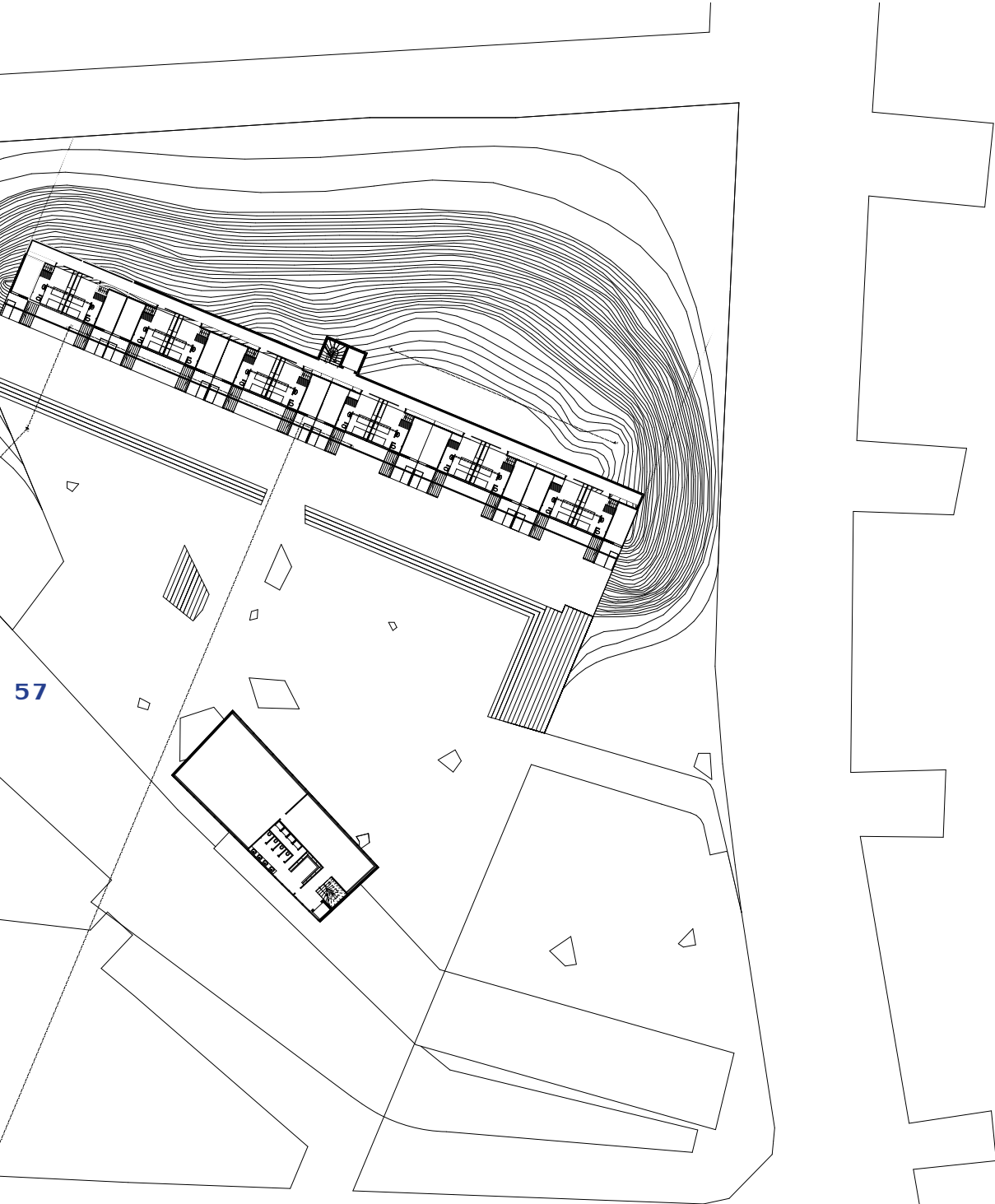

55

κάτοψη επιπέδου +7.50

κλίμακα 1/750

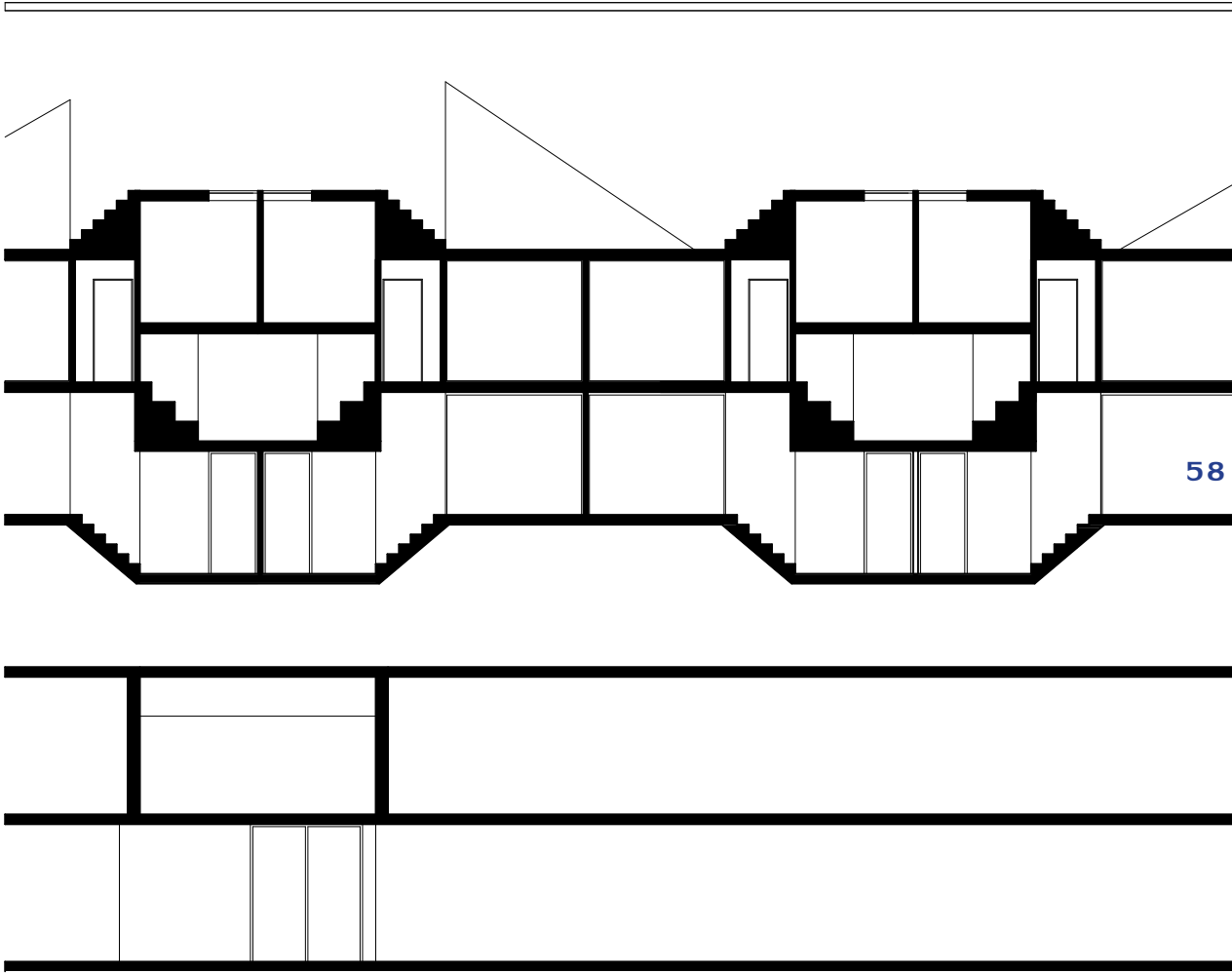

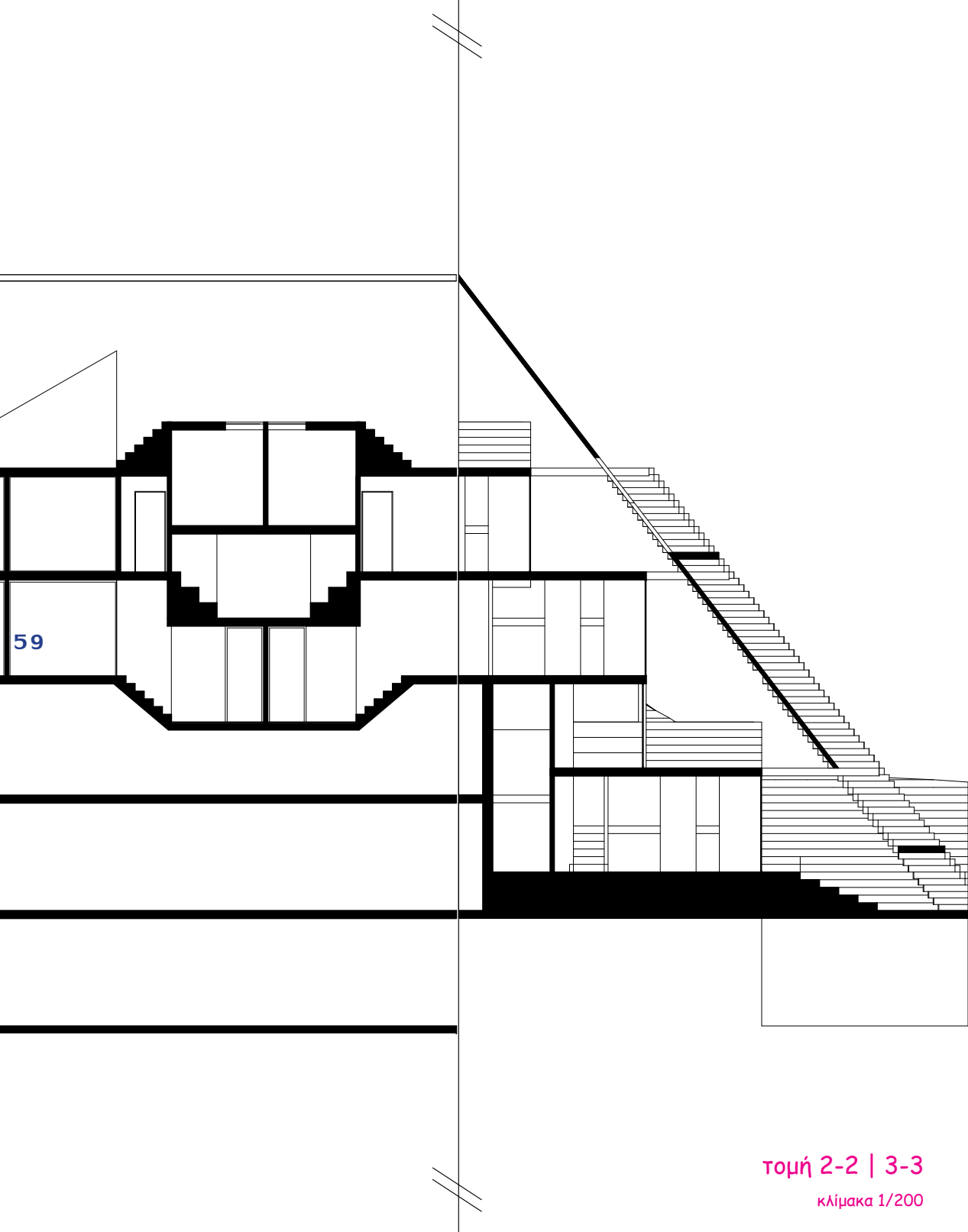

57

κάτοψη επιπέδου +11.50

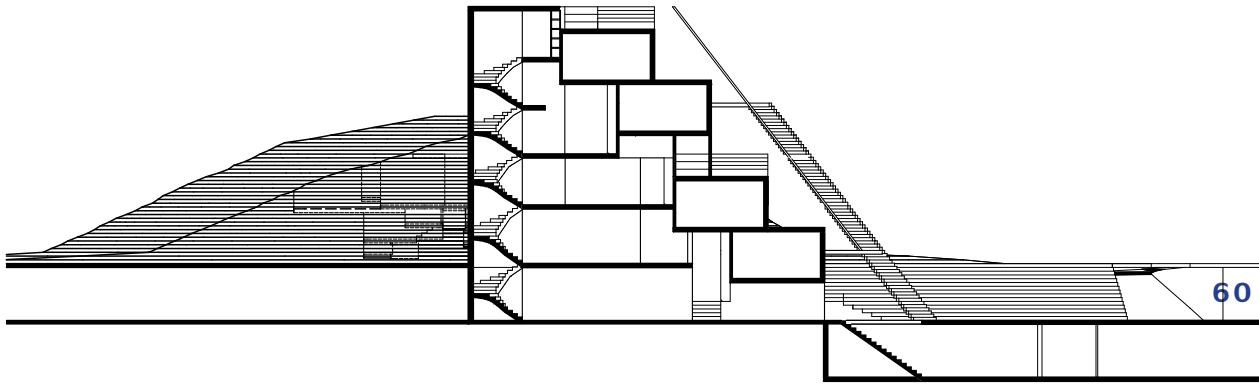
κλίμακα 1/750

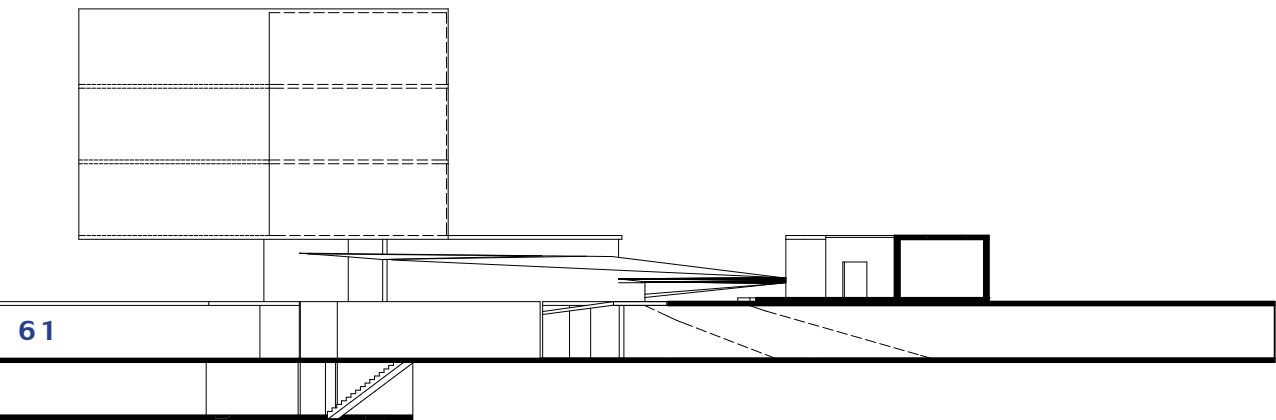

59

τομή 2-2 | 3-3
κλίμακα 1/200

61

διαμήκης τομή 5-5
κλίμακα 1/400

Βιβλιογραφία

Αδρίμη Φωτεινή-Καλησπεράκης Βασίλης, "Ένας οδηγός για το πλήθος_public hybrids", ερευνητικό θέμα, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Φεβρουάριος 2012

Κοτιώνης Ζήσης, "Μορφοποιητική_ σωματικά ενεργήματα στο τοπίο", Πανεπιστημιακές εκδόσεις Θεσσαλίας, Αθήνα-Βόλος 2007

Πεπονής Γιάννης, "Χωρογραφίες_ ο αρχιτεκτονικός σχηματισμός του νοήματος", εκδ. Αλεξάνδρεια, Αθήνα 1997

Benhabib Seyla, "Models of public space_Hannah Arendt, the liberal tradition and Jurgen Habermas", Craig Calhoun "Habermas and the public sphere", Cambridge, MIT press 1992

Heidegger Martin, "Κτίζειν, κατοικείν , σκέπτεσθαι", εκδ. Πλέθρον, 2008

Δικτυακοί τόποι

62

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9A%CE%B1%CE%BB%CE%B1%CE%BC%CE%AC%CF%84%CE%B1>

http://eric.ed.gov/ERICWebPortal/search/detailmini.jsp?_nfpb=true&_&ERICExtSearch_SearchValue_0=ED059225&ERICExtSearch_SearchType_0=no&accno=ED059225

<http://kalamatadancefestival.gr/gr/id01.php>

<http://ksot.gr/>

<http://marthagraham.org/>

<http://www.pina-bausch.de/>

<http://www.tovima.gr/culture/article/?aid=318871>

<http://www.trishabrowncompany.org/>

Videos

Hofesh Schechter "Political Mother"

<http://www.youtube.com/watch?v=fVktg2cY9vA>

Jasmin Vardimon Company "Justitia"

<http://www.youtube.com/watch?v=kq6pujYURCo>

CCN- Ballet de Lorraine "Duo d' Eden"

<http://www.youtube.com/watch?v=fJh3u0cnPjo>

•Eastman/ Sidi Larbi Cherkaoui "Babel"

<http://www.youtube.com/watch?v=Sz7UY5DEVhQ>

Peeping Tom "Le salon"

<http://www.youtube.com/watch?v=ChkBoupQCwg>

Peeping Tom " Le sous sol"

http://www.youtube.com/watch?v=El_q7ojLswQ&feature=related